…ОРОНУУДАЙ ПРОЛЕТАРИНАР, НЭГЭДЭГТЫ!

Бурят-Монголой ҮНЭН

…С-эй Бурят-Монголой обкомой, БМАССР-эй Верховно Соведэй, КПСС-эй Улан-Удын горкомой орган.

№ 184 (8091)
АВГУСТЫН 5
ВОСКРЕСЕНЬЕ
1956 он

Сэн 20 мүнгэн.

МҮНӨӨДЭРЭЙ НОМЕРТО:

Бүхэдэлхэйн VI фестивальда бэлэдхэлгын Советскэ комитедтэ (1-дэхи нюур).
Түрэл орон доторнай (1-дэхи нюур).
СССР-эй арадуудай спартакиада (1-дэхи нюур).
Б. Цыремпилов. — Залуу барилгашадые угталга (2-дохи нюур).
Хонишон Бутыд Гармаевагай дүй дүршэл тухай хөөрэлдөөн (2-дохи нюур).
М. Михайлов.—Эдир залуугай, хүсэ шадалай һайндэр. (2-дохи нюур).
Г. Овсянкин.—Правлениин хүдэлмэри шүүмжэлбэ (3-дахи нюур).
Колхозуудай сабшалан дээрэһээ (3-дахи нюур).
М. Сосов, А. Бадаев.—Шэн зоригтойгоор ажаллана (3-дахи нюур).
СССР Япони хоёрой хоорондын харилсаае заһаруулха тухай советско—японско хөөрэлдөөн (4-дэхи нюур).
США, Англи ба Франциин хамтын мэдүүлгэ (4-дэхи нюур).
Суэцкэ канал (4-дэхи нюур).
Английска общинануудай палатада (4-дэхи нюур).
Н. Петров.—Шүүбэри түлэлгын шэнэ гурим (4-дэхи нюур).

…етскэ физкультурнигуудай һайндэр

…ндэр советскэ физкультурни… һайндэр. Жэл бүри энэ зан… һайндэрые манай ороной …д хаа хаанагүй үнгэргэдэг

…жэлдэ физкультурнигуудай …зна үдэрые манай спортсме… …лон залуушуул СССР-эй ара… спартакиадын нээгдэхэ үдэр, …схалангай оршон байдалда …жэ байна.

…скэ Союзай олон тоото физ… …на организацинууд парти, …льствын саг үргэлжын анха… …лдолгын ашаар шэнэ амжал… …е туйлажа, спортивна мэр… улам дээшэлүүлэн энэ зан… һайндэрөө угтаба.

…й орон дотор физкультура …тые хүгжөөхэ хэрэгтэ ехэхэн … хандуулагдадаг. Энээнии …до республиканууд болон об… …удта үнгэргэгдэһэн спарта… …уд эли тодоор гэршэл… …сийска Федерациин спарта… … хэдэн мянгаад физкультур… хабаадалсаһан байна. Һүү… …эхэн жэлнүүдтэ физкультур… …й тоо хоёр дахин олошороо. … советскэ спортсменүүд улас… …дын элдэб мүрысөөндэ эрхим …үүри эзэлжэ, дэлхэйн ба Ев… чемпионуудай хүндэтэ нэрэ… …куртэһэн байха юм. Футбо… …лон волейболоор болоһон …рондын нүхэрэй уулзалга… манай спортсменүүд ехэн… түрүү һууринуудые эзэл… спортивна мэргэжэлээ улам …үүлдэг. Коммунистическэ …р хүмүүжүүлэгдэһэн совет… …ортсменүүд Эхэ оронойнгоо …рые хододоо үндэр дээ… …гэжэ ябадаг. Тиимэшье ха… …зкультура ба спорт манай Эхэ …отор бүгэдэарадай хэрэг бо… … Спортивна секцинүүд болон …ранай физкультурна общест… …та хэдэн миллион хүн зон ха… …сажа, өөһэдынгөө спортивна …эл шадабарие дээшэлүүлнэ. …айшье республикын городууд хүдөө нютагуудта физкульту… спорт жэлһээ жэл бүри улам …ер, олон хүн зоной хабаадал… …айгаар дэлгэржэ байна. Физ… …рна коллективүүдтэ хэдэн …д эрхим һайн спортсменүүд …жүүлэгдэнэ. Российска Феде… …и ба Советскэ Союзай түрүү … эзэлхын түлөө болоһон мүры… …удтэ манай республикын спорт… …уд һайн амжалта туйлаһан ….

…Р-эй арадуудай спартакиада… …шарамдуулан спортивна һайн… …ай общественүүд, физкультур… …оллективүүд партийно-советскэ …зацинуудай туһаламжаар өө… …гөө хүдэлмэрие зарим тэды …руулһан ба үргэн ниитэ арад …е энэ хүдэлмэридэ хабаадуул… …аар нилээд юумэ хэһэн байна. …ь, июнь һарануудта республи… …үхы аймагуудта болон горо… …а олон хүн зоной хабаадалга… …ар спартакиада үнгэргэгдөө. …ай спартакиаданууд илангаяа …ада болон Түнхэндэ эмхитэй …ар үнгэргэгдөө. …публиканска спартакиадада һайндуранай бүхы спортивна обществонууд өөһэдынгөө командануудые табяа, эндэ 12 түхэлэй спортоор мүрысөөн болоо. Республикын спортсменүүд энэ спартакиадада өөһэдынгөө мэргэжэл шадабарие дээшэлүүлһэн ба хүнгэн атлетикээр, буудалгаар, мүн бусад түхэлэй спортоор шэнэ рекорднуудые тогтооһон байна. Республикын залуушуулай дундаһаа шадамар бэрхэ спортсменүүд урган гараа. Тэдэнэй тоодо Шарипов, Кушнарёв, Бадмаев, Шодоров, Абакшинов, Удолов болон бусад оролсоно. РСФСР-эй арадуудай спартакиадада манай республикын эрхим спортсмен Балтушникас Российска Федерациин чемпионой нэрэзэргэдэ хүртөө.

Энэ жэлдэ республикын город, тосхонуудта 80 гаран физкультурна коллективүүд шэнээр эмхидхэгдээ, тэндэ дүрбэ мянга гаран залуушуул ба һурагшад оролсоно. Энэ зун ГТО-гэй значогтой хүнүүд нилээд олошороо, спортивна разрядуудаа хоёр мянга гаран хүн дээшэлүүлээ.

Хүдөө нютагуудта физкультурна хүдэлмэри зарим тэды һайжаржа, колхозуудта үнгэргэгдэдэг зунай найр нааданuудта олон спортсменүүд хабаадалсаа. Ториин, Хэжэнгын, Сэлэнгын аймагуудай олохон колхозуудта спортивна найр наадан, һур харбаан, бүхэ барилдаан, урилдаан болон бусад түхэлэй спортоор мүрысөөн болоһон байна. Эдэ мүрысөөнүүдтэ хүдөөгэй арад зон үбгэн залуугүй олooрoo хабаадалсаба.

Зунай спортивна сезоной зарим нэгэн дүнгүүдые гаргаха зуураа, физкультурна коллективүүдэй, һайндуранай общественуудай хүдэлмэридэхи дутагдалнууд тухай тогтохо шухала байна. Ушар юуб гэхэдэ, үшөөл олохон физкультурна организацинуудта эмхидхэлэй болон хүмүүжүүлгын хүдэлмэри хангалтагүйгөөр ябуулагдана. «Искра», «Урожай», «Локомотив» болон бусад һайндуранай общественууд элдэб спортивна секцинүүдые эмхидхэжэ, тэндэ олон хүн зониие хабаадуулха талаар ехэ дутагдалнуудтай. Мүн зарим физкультурна коллективүүд национальна спорт, хүнгэн атлетикэ, баскетбол гэхэ мэтые тоодоггүй заншалтай.

Зарим аймагуудай спартакиадада (Хэжэнгэ, Кяхта) хүдөөгэй механизаторнууд, колхознигууд үсөөнөөр хабаадалсаа.

Манай республикын физкультурнигууд спортивна мэргэжэл шадабаряа улам дээшэлүүлхэ дүүрэн арга боломжотой. Гансал хүсэлэл оролдолго ба эмхидхэхы шадабари хэрэгтэй.

Партийна, советскэ болон профсоюзна организацинууд физкультурна коллективүүдтэ саг үргэлжын бодото туһаламжа үзүүлжэ, тэдэнэй хүдэлмэриие хинан шалгажа, хүтэлбэрилжэ байха нангин уялгатай.

Спортивна мэргэжэл шадабаряа улам дээшэлүүлжэ, шэнэ амжалтануудые туйлахыень советскэ физкультурнигуудта хүсэе.

…үхэдэлхэйн VI фестивальда бэлэдхэлгын Советскэ комитедтэ

…осквада хойто зун болохо за…уулай болон студентнүүдэй …дэлхэйн VI фестивальда — за…уулай һайндэртэ Советскэ …зай залуушуул эдэбхитэйгээр …дхэжэ байна.

…йонно, городской, областной … республиканска фестиваль… олон газарнуудта боложо үн…. Советскэ хүбүүд, басагад Бү…лхэйн VI фестивальда бэлэдхэл …он үнгэргэгдэхэ Бүхэсоюзна …вальда ехэ эдэбхитэйгээр …дхэжэ байна.

…луушуулай, ниитын, спортивна … бусад организацинуудай ту…гшэдэй, тэрэшэлэн советскэ …тура, искусство болон спортын … ажал-ябуулагшадай хабаа…тайгаар Бүхэдэлхэйн VI фес…альда бэлэдхэлэй Советскэ ко…дэй заседани Москвада авгус… 2-то болоо.

…мократическа залуушуулай Бү…лхэйн Федерациин эльгээһэн …ирамдал ба хани барисаанай … залуушуул ба студентнэрэй …дэлхэйн VI фестивалиин прог…мын проектые заседанида ха…агшад хаража үзөө. Конкурс…д, урандайханай номернууд, …һайханай бүхэдэлхэйн уулзал…уд, уласхоорондын кинофестиваль, выставкэнүүд, спортивна хэмжээ-ябуулганууд фестивалиин программада хараалагданхай.

Байгша оной августын 16-да Москвада болохо Бүхэдэлхэйн бэлэдхэлэй комитедэй учредительнэ заседаниин хүдэлмэридэ бэлэдхэлэй Советскэ комитедэй делегациин хабаадаха тухай асуудал мүн энэ заседани дээрэ хаража үзэгдөө. Спортын габьяата мастер Г. Зыбинае, композитор Д. Кабалевскиие, скрипач Д. Ойстрахые, МГУ-гэй ректор академик И. Петровскиие, бэлэдхэлэй Советскэ комитедэй түрүүлэгшэ С. Романовскиие, СССР-эй арадай артистка Г. Улановае, ВЛКСМ-эй ЦК-гэй секретарь А. Шелепиниие Уласхоорондын бэлэдхэлэй комитедэй составта оруулхаар энэ комитет дурадхаха гэжэ шиидэбэ. Бии байһан мэдээнэй ёһоор Уласхоорондын бэлэдхэлэй комитедэй заседанида 50 гаран түрэнүүдэй 140 шахуу элдэб уласхоорондын болон национальна спортивна, профсоюзна, соёл культурын, шажан мүргэлэй организацинуудай түлөөлэгшэд, тэрэшэлэн олониитын, политическэ ажал-ябуулагшад, культурын, искусствын ба спортын ажал-ябуулагшад хабаадахаар сугларха юм.

ТҮРЭЛ ОРОН ДОТОРНАЙ

Молдавска ССР һү бэлэдхэхэ ба худалдаха гүрэнэй түсэб дүүргээ

КПСС-эй XX съездын шиидхэбэринүүдые түргэнөөр бэелүүлхын түлөө социалистическэ мүрысөө дэлгэрүүлэн, Молдавиин хүдөө ажахын хүдэлмэрилэгшэд 1956 ондо республикада тогтооһон һү бэлэдхэхэ ба худалдаха гүрэнэй түсэб болзорһоонь урид, байгша оной июлиин 31-дэ дүүргээ. 127 мянган тонно һүн гүрэндэ тушаагдаһан ба худалдагдаһан байна, энэнь нёдондо жэлэй энэ үеынхидэ орходоо 53 мянган тонноор ехэ болоно.

Гүрэндэ һү тушаалга ба худалдалга үргэлжэлһөөр.

Республикын колхозууд болон колхознигууд тэрэшэлэн каракуль хурьганай арһа гүрэндэ тушааха жэлэйнгээ түсэб дүүргээ, 245 мянган арһан тушаагдаа.

Брестскэ хэрэмые хамгаалгын 15 жэлэй ойдо зорюулһан митинг

БРЕСТ, августын 2. (ТАСС). Городой стадион дээрэ үсэгэлдэр Брестскэ хэрэмые хамгаалгын 15 жэлэй ойдо зорюулһан олон мянган хүнэй хабаадалгатай ажалшадай митинг болоо. Хэрэмые хамгаалхадаа наһа бараһан сэрэгшэдэй дурасхаалые минута соо абяагүй байжа эндэ сугларагшад ёһолбо.

Хэрэмые хамгаалалгада хабаадаһан хэдэн хүнүүд эндэ ерэжэ митингдэ байлсаа. Брестые хамгаалалгын геройнуудые амаршалхаяа пионернүүд ерээ. Эдэнэр тэдээндэ сэсэгүүдые барюулна.

Уранзохёолшо Сергей Смирнов митингдэ байгшадые Брестскэ хэрэмые хамгаалгада хабаадагшадтай танилсуулна.

Бүхэли һара соо хэрэмые героическаар хамгаалһан советскэ сэрэгшэдэй, офицернүүдэй һамтад—эхэнэрнүүдэй шэн габьяа ба патриотизм харуулһан тухай эндэ үгэ хэлэһэн сэрэгэй фельдшер Раиса Ивановна Абакумова, Зүүн фортын командир майор Петр Михайлович Гаврилов, 84-дэхи полкын комсомольско бюрогой секретарь Самвел Минасович Матевосян болон бусад хөөрэжэ үгэбэ.

Митингын һүүлээр эндэ сугларагшад геройнуудые хүреэлэн байна. Брестын олон ажалшад хэрэмые хамгаалһан хүнүүдые танина, хөөрэлдөөн болоно, тэрэ үедэ болоһон юумэн тухай яриллана.

Хэрэмые хамгаалалгада хабаадагшад дайнай болоһон газарнуудаар ябажа, предприятинууд болон барилганuудай ажалшадтай уулзаа.

Полинуудһаа мэдээсэлнүүд

АНГАР ШАДАР ТАРЯАЕ АМЯАРЛАН ХУРЯАНА

ИРКУТСК, августын 3. (ТАСС). Областиин зүүн-урда районуудта намарай хара таряанай, ячменэй ехэ тарилга эдеэшэнтэжэ байна. Хэдэн районуудай колхозууд эдэ культурануудые хадажа эхилбэ.

ГҮРЭНДЭ ТАРЯА ТУШААНА

УФА, августын 3. (ТАСС). Башкирын олонхи районуудта сагай уларил наратай сэлмэг байна. Ороoһото культурануудые хуряаха ба таряа тушааха хүдэлмэри улам үргэдэжэ байна. Колхозууд түрүүшын хэдэн зуу мянган пүүд таряа гүрэндэ тушаагаа.

ХАРТААБХЫН БАЯН УРГАСА

НАЛЬЧИК, августын 3. (ТАСС). Кабардинска АССР-эй колхозуудта эртын хартаабха малтажа эхилээ. Хартаабхын ургаса хаа хаанагүй һайн. Квадратно-гнездовой аргаар тариһан газарта энэ культурын ургаса илангаяа һайн. Нальчик шадар байдаг Ленинэй нэрэмжэтэ хүдөө ажахын артель гектар бүхэнһөө 600 пүүд хартаабха абана.

Ороной предприятинуудта

«Вторчермет» гэжэ Свердловско заводто булад хайлуулдаг электрическэ цех баригдаад ашаглалгада оруулагдаба. Энэ цехын коллектив булад хайлуулхадаа кислород хэрэглэжэ эхилээ. Энэ түрүү хэмжээ-ябуулга хэрэглэһэнэй ашаар июль соо түсэбһөө гадуур 250 гаран тонно булад хайлуулаа.

***

Карл Марксын нэрэмжэтэ Ленинградска заводто вискозно торго үйлэдбэрилэн гаргаха шэнэ машина бии болгогдоо. Утаһанай таһархада катушкануудые автоматическаар байлгаха механизм болон бусад түхеэрэлгэнүүд энэ агрегадта тодхогдонхой. Эдээнэй ашаар энээнэй урда тээ гаргагдаһан машинануудта орходоо энэ машинын бүтээсэ хоёр дахин ехэ болоо.

***

Купишкска райпромкомбинадай (Литва) главна инженер И. Урманас бетонно хоолойнуудые бүтээн гаргаха шэнэ станок зохёогоо. Энээндэ 8 һара соо 400 хоолой хэжэ боломоор, Вильнюсскэ хүдөө ажахын машинануудай завод иимэ станогуудые бүтээн гаргажа эхилээ.

Республикын аймагуудта һү һаалгын ба гүрэндэ тушаалгын ябаса тухай 1956 оной августын 1-нэй мэдээн

Аймагууд	һү һааха жэлэй түсэбэй дүүргэлтэ (процентээр)	Үнеэн бүриһөө һаагдаһан һүн (килограммаар): 10 һарын туршада	тэрэ тоодо: июль соо	тэрэ тоодо: июлиин 3-дахи декадада	Гүрэндэ һү тушааха жэлэй түсэбэй дүүргэлтэ (процентээр)
Зэдын	70,2	822,1	160,5	59,0	59,6
Кяхтын	59,5	796,9	156,8	54,5	61,2
Хориин	57,2	684,8	137,5	50,1	61,1
Прибайкальска	56,4	1121,3	221,1	72,9	79,8
Сэлэнгын	54,5	846,1	136,1	48,7	50,8
Кабанскын	54,1	906,1	202,3	65,0	91,1
Кударын	53,6	814,6	167,3	58,3	85,3
Тарбагатайн	52,1	861,1	104,2	36,6	60,2
Яруунын	52,1	732,1	144,0	50,0	55,3
Заиграйн	50,9	702,6	149,1	50,8	58,5
Түнхэнэй	50,7	665,4	134,4	44,1	91,1
Иволгын	49,8	708,4	111,0	39,1	60,6
Бичурын	48,4	669,8	157,1	54,1	47,8
Хэжэнгын	47,6	570,8	132;4	47,8	66,6
Б-Кударын	45,9	778,6	188,8	64,2	92.8
Курумканай	44,4	528,2	124,7	46,2	62,4
Мухаршэбэрэй	44,3	615,2	119,0	42,8	50.6
Закаменай	42,3	[illegible]57,9	83,2	39,3	88,5
Ториин	40,0	465,5	102,8	38,5	52,3
Баргажанай	37,6	409,4	95,7	34,0	62.9
СОВХОЗУУД					
«Эрдэм»	68,9	1386		68	52,4
Боргойн	64	1187		69	60,1
Яруунын	51,9	840		59	37,0

Мэдээнһээ харахада, республикын колхоз болон совхозуудта һү һаалга бирагүй байһан зандаа. Энээнһээ боложо, һү һааха жэлэй түсэб хангалтагүйгөөр, зарим аймагуудта бүри муугаар дүүргэгдэнэ.

Ажахын жэлэй дүүрэтэр хоёр һара үлэбэшье һаань, Баргажанай Курумканай, Бичурын, Ториин, Мухаршэбэрэй болон бусад хэдэн аймагуудта һү һааха жэлэй түсэбэй хахадһаа багань дүүргэгдээ. Тус аймагуудай колхозуудай хүтэлбэрилэгшэд, МТС-үүдэй директорнүүд, хүдөө ажахын мэргэжэлтэд һү һаалгые эрид дээшэлүүлхэ уялгаяа хангалтагүйгөөр дүүргэнэ. Эдэ аймагуудта һаалишадай хүдэлмэриие зүбөөр эмхидхэхын, зоотехническэ хэмжээ-ябуулгануудые бодотоор бэелүүлхын орондо, һү һаалгые дээшэлүүлхэ тухай хооһон үгэ хүүр олон байна.

Мүнөө колхозууд, совхозууд һү һаалгые эрид дээшэлүүлхэ ехэ арга боломжотой. Гэбэшье, үнеэдынь гансал бэлшээридэ адуулагдахадаа ехэ һү ороногүй. Харин ногоон конвейерэй ургасаар һайса эдеэлүүлээд, сүүдхэдээ 16—18 час адуулаад, саг соонь һайнаар уһалаад байбал, үнеэдһээ һү һаалга нилээд дээшэлхэ байна.

120 мянган центнер һү гүрэндэ түсэбһөө гадуур тушааха гэжэ Сибириин хүдөө ажахын хүдэлмэрилэгшэдэй зүблөөн дээрэ абаһан уялгануудаа дүүргэхын тулада колхозуудай правлени, парторганизацинууд, совхозуудай болон МТС-үүдэй директорнүүд август, сентябрь һарануудта нютагай үүлтэрэй үнеэн бүриһөө 250—300 литр, үүлтэртэ үнеэн бүриһөө 500—550 литр һү һааха ябадал эмхидхэхэ ёһотой. Иигээл һаа, дээшэлүүлэгдэһэн уялга дүүргэгдэхэ байна.

Советскэ спорт-олон миллион хүнэй хабаадалсадаг спорт

СССР-эй арадуудай спартакиада

Спартакиадын түрүүшын чемпионууд

Августын 2-то «Динамо» гэжэ Московско стадиондо СССР-эй арадуудай спартакиадын волейболно турнир дүүрээ. Һүүлшын үдэр болоһон 3 тулалдаан харагшадай анхарал хандуулаа. Москва ба Украинын эхэнэрнүүдэй командануудай мүрысөөндэ түрүүшын хоёр һууринууд шиидхэгдэхэ байгаа. 3:0 гэһэн тоотойгоор Москвагай эхэнэрнүүд энэ уулзалгада шүүжэ гараа. Украинын волейболистнууд 3:1 гэһэн тоотойгоор РСФСР-эй командые (областьнууд, хизаарнууд болон автономно республиканууд һаа сугларһан команда) илаад, эрэшүүлэй командануудай дунда түрүү һуури эзэлээ. Москва Ленинград хоёрой эрэшүүлэй командануудай уулзалгада 3:2 гэһэн тоотойгоор москвагайхид шүүтээ.

Иигэжэ СССР-эй арадуудай спартакиадын түрүүшын чемпионууд олдоо. Волейболистнуудай турнирта РСФСР-эй (Москва) эхэнэрэй команда, Украинын эрэшүүлэй команда түрүү һуури эзэлээ. Украинын эхэнэрэй команда, РСФСР-эй (Москва) эрэшүүлэй команда хоёрдохи һууридa гараа. РСФСР-эй (Ленинград) эхэнэрэй ба эрэшүүлэй команданууд гурбадахи һуури эзэлээ.

Эхэнэрэй командануудай дунда удаадахи һууринууд иимээр хубаагдаа гэбэл: РСФСР (областьнууд, хизаарнууд болон автономно республиканууд һаа сугларһан команда), Латви, Грузи, Белоруссi, Эстони, Киргизи, Литва, Азербайджан, Казахстан, Узбекистан, Армени, Туркмени, Таджикистан, РСФСР (Карельскэ АССР), Молдави.

Эрэшүүлэй команданууд сооһоо: РСФСР (областьнууд, хизаарнууд болон автономно республиканууд һаа сугларһан команда), Латви, Эстони, Литва, Азербайджан, Белорусси, Грузи, Армени, Туркмени, Казахстан, Узбекистан, Молдави, Киргизи, Таджикистан, РСФСР (Карельскэ АССР).

Москвагай эхэнэрэй команда ба Украинын эрэшүүлэй команда СССР-эй арадуудай спартакиадын чемпионуудай, мүн Советскэ Союзай чемпионуудай нэрэзэргэдэ хүртөө.

Хабаадагшадай нарад, илагшадые шагналга «Динамо» стадион дээрэ энэ үдэр болоо. Москвагай эхэнэр волейболистнууд, Украинын волейболистнуудта алтан медальнуудые барюулаа. Хоёрдохи ба гурбадахи һуури эзэлһэн командануудта мүнгэн ба бронзово жетонууд барюулагдаа.

(ТАСС).

УКРАИНЫН КОЛХОЗУУДАЙ ШУБУУНАЙ ФЕРМЭНҮҮДТЭ

КИЕВ, августын 3. (ТАСС). Украинын колхозууд нёдондо бүхэли жэл соо абагшаһаа ажахын жэлэй эхинһээ 18 шахуу миллион үндэгэ олоор абаа. Тахяануудые эдеэлүүлгэ, харууһалгые һайжаруулһанай ашаар үндэгэн олоор абтана.

Республикын колхозууд энэ жэлдэ 127 мянган центнер шубуунай мяха абаад байна. Украинын инкубаторно-шубуунай станцинууд шубуунуудые шахадаг юм. Городуудай болон промышленна центрнүүдэй ажалшадта эдэнэр 2 миллион шубуу үгэхэ, тэрэнь нёдондо жэлэйхидэ орходоо 500 мянгаар ехэ болоно.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: 1. Винницкэ областьhоо ерэгшэд митинг дээрэ. 2. Комсомолой эльгээгдэмэл Степан Шоштар харюугай үгэ хэлэжэ байна. Д. Базаровай фото.

Залуу барилгашадые угталга

Үдэшэлэн. Түмэр замай Улан-Удэ станциин вокзал. Эндэ элдэб үнгын гоё hайхан баглаа сэсэгүүдые барилhан городой залуу хүбүүд, басагад, мүн үбгэд хүгшэдшье олоороо сугларанхай. Сугларагшад хэниешьеб хүлеэнэ хэбэртэй, шахуу хойто зүг тээшэ хирэ хирэ болоод лэ харана. Эдэнэрэй нэгэ заримшуулынь өөhэд хоорондоо шог зугаа, наада гаргажа, энеэлдэнэ, хүхинэ...

—Шимии, намдаа нэгэ баглаа сэсэгээ үгыш?—гээд нариихан бэетэй үндэр сагаахан басаган тээ саанахана байhан нүхэртөө хандана. Тиин тэдэ хоёр басагад хоншуухан үнэртэй баглаа сэсэгүүдээ хоорондоо хубаана хэбэртэй, гүбэр шэбэр гэлдэнэ.

Поездын ерэхэ сагынь секунда, минутын үнгэрхэ бүри дүтэлнэ. Эндэ байгшад гартаа бариhан баглаа сэсэгүүдээ зүрхэ сэдьхэлээ хүдэлэнгөөр заhана, бэеэ зэhэнэ. Мүн эндэ городок городой түлөөлэгшэдшье бии. Мүнөө эдэнэрэй ёнотой hайндэр болоно—ушарынь, Украинска ССР-эй Винницкэ областиинхидай эльгээгдэмэлнүүд тэдэнэй бүлэдэ ерэхэнь ха юм.

Уданшьегүй вокзалай дэргэдэхи репродукторhоо «hүүлшын станциhаа 42-дохи поезд гараба» гэжэ дикторэй хэлэхэдэнь, тэндэ байгшад булта хүхюутэй зугаатай болошоо.

Үдэшын эгсэ 7 часта оркестрын ирагүү hайхан хүгжэм доро поезд вокзал хүрэжэ ерэбэ. Абаhаар улаанхид ерэгшэдээ тойрошобо. Уданьшегүй, тэдэнэр булта хүдхэлдэшэнэ. Забайкалынхид хүндэтэ айлшадайнгаа чемодануудынь абахагаа сабуу гар гараа барилсажа, мэндэ хэлсэжэ, гартаа барижа байhан баглаа сэсэгүүдээ барюулна.

Тиинээр байтар вокзал шадарай талмай дээрэ уулзалгын митинг эхилнэ. ВЛКСМ-эй обкомой түлөөлэгшэ нүхэр Занграев митинг нээжэ зууряа, Винницын патриодуудай замдаа hайн ябажа ерэhэнтэйнь дашарамдуулан, халуун зүрхэнэй баярые нэрьемэ альга ташалган доро хүргэбэ.

—Бидэнэр таниие ехэ хүлеэгээбди, ерэhэндэтнай тон баяртайбди, хүндэтэ нүхэдүүд!—гэжэ Городок городой барилгын трестын главна инженер нүхэр Лапшин митинг дээрэ хэлэбэ.—Мүн Сибириин, Дальна Востогой газар дээрэшье олон тоото барилгашад хэрэгтэй. Манай Забайкалье хадаа барагдашагүй үнэтэ баялигуудтай хизаар юм. Тиимэhээ, бидэнэр мүнөөдэр манай алдарта партиин үнэн сэхэ туhалагша—комсомолой эльгээhэн армиие угтажа байhандаа баярланашье, омогорхоношьебди. Таанад, мүнөө эндэhээ манай Городок городой барилгануудта ошохотнай. Тиин тэндэ бултандаа эблэржэ 2—3 жэлэй туршада городоо танигдашагүй бологоёл! Тиигээд байбал, таанадай хэндэтнайшье гэдэргээ ошохо дуран бии болохогүй. Манай Бурят-Монгол таанадай хоёрдохи эхэ нютаг болог лэ,—гэhэн юрөөл нэрьемэ альгаташалгаар угтагдаба.

—Винницкэ областиин ба Бурят-Монголой АССР-эй ажалшадай халуун барисаан бэхижэг лэ!—гэжэ Винницкэ областьhоо ерэгшэдэй нэгэн—Степан Шоштар харюугай үгэ хэлэхэдээ мэдүүлбэ.—Парти, правительствынгаа түүхэтэ шиидхэбэринүүдые бодотоор бэелүүлхын түлөө бидэнэр хүсэ шадалаа гамнангүй ажаллаха байhанаа мэдүүлнэбди. Тэрэшэлэн хани халуунаар угтаhанайнь түлөө сугларагшадта баясхалан хүргөөд, таанадай этигэл найдабарие ажал дээрэ харюулхаар бэлэн байhанаа.

Ерэгшэдэй олонхиднь дунда hургуулитай. Тиихэдэ барилгын болон монтажна мэргэжэлтэй мастернууд: модошо дархан, электрик, шулуушан, штукатур, шэрэшэн, тракторист, шофер, бульдозеристнүүд болон бусад мэргэжэлтэд тэдэнэй дунда бии.

Б. Цыремпилов.

КЯХТЫН АЙМАГТА

СИЛОС ДАРАНА

Ленинэй нэрэмжэтэ колхоздо үбhэ хуряалга түлэг ябажа байна. Үбhэ хуряахатаяа хамта силос дарана. Жэшээлхэдэ, Усть-Киран тосхондохи комплексно бригадынхид хээрын ногоогоор 200 центнер силос дараhан байна. Силос даралгада Кяхтын МТС-эй механизаторнууд эдэбхитэйгээр хабаадалсана.

КЛУБ БАРИГДАХАНЬ

Хрущевой нэрэмжэтэ колхоз хирпиисээр шэнэ клуб барижа эхилээ. Энэнь 150 хүнэй багтаха залтай юм. Мүн тэндэнь колхозой правлени, библиотекэ болон бусад комнатонууд бии байхаар хараалагдаа.

ТҮРҮҮ БРИГАДАДА — УЛААН ТУГ

Hаяхан ВЛКСМ-эй айком комсомолецууд - залуушуулай тракторна бригадануудай дунда дэлгэрhэн социалистическэ мүрысөөнэй дүн гаргаба. Энэ мүрысөөндэ Георгий Самойловой хүтэлбэрилдэг бригадынхид түрүү hуури эзэлээ. Эдэнэр Калининай нэрэмжэтэ колхозой поли дээрэ ажалладаг. Хабарай полевой хүдэлмэриин үедэ 7 тонно түрхихэ тоhо, горючи алмаhан, условно трактор бүриин 380 гектар газар элдүүриhэн байха юм.

Мүрысөөнэй түрүүшүүлдэ ВЛКСМ-эй аймкомой дамжуулгын Улаан туг барюулагдаба.

ШЭНЭ hУРГУУЛИ

Кяхта городой Ленинэй нэрэмжэтэ hургуулиин шэнэ байшан хирпиисээр барюулагдажа эхилээ. Энэнь 400 хүнэй hууритай юм. Мүнөө барилгын хүдэлмэри түлэг дундаа ябажа байнхай.

Барилгада хүдэлмэрилэгшэдэй дундаhаа нүхэр Филимоновой бригадынхид түрүүлжэ ябана.

С. Климов.

ХОНИШОН БУТЫД ГАРМАЕВА... ДҮЙ ДҮРШЭЛ ТУХАЙ ХӨӨРЭЛ...

Үбэлэй хурьган hайн хонин болодо...

Hая би газетэ дээрэhээ Кяхтын аймагай Маленковой нэрэмжэтэ колхозой ахалагша хонишон Бутыд Гармаевагай үбэлэй үедэ хонидоо хурьгалуулдаг дүй дүршэлтэй танилсабаб. Энэ аргын үлэмжэ hайн байhаниень бишье мүн хүдэлмэриингөө дүй дүршэл дээрэhээ хараhан байнаб.

Манай эндэ хонид хэр угhаа хойшо үбэл хурьгалуулагдадаг гээшэ hэн. Гэбэшье, hүүлэй арба гаран жэл соо хонид орой, хабартаа хурьгалуулагдадаг болоhон байна. Би хони үсхэбэрилгэ дээрэ хүдэлhөөр арба гаран жэл болооб. Энэ хугасаа соо колхозойнгоо малажалые хүгжөөхэ хэрэгтэ шадахысаа нилээд оролдолго гаргаhан байнаб. Жэл бүхэндэ хурьга олоор абажа, тэдэниие хоролто багатайгаар түлжүүлжэ, хонин hүрэгтэ ниилүүлдэгби.

Манай отарада hүүлэй жэлнүүдтэ хурьгад бултадаа үбэлэй үедэ абтадаг болоо. Үбэл гараhан хурьгадай юугээрээ hайн байдагынь нүхэр Гармаевагай хүдэлмэриин дүй дүршэлhөө дээрэ харагдана. Тиимэhээ тэрэниие дабтаhанайшье хэрэг юуб.

Отарадаа 222 эхэ хонитойб. Тэдэмни мүнөө жэл бултадаа үбэлэй hарануудта хурьгалжа, абтаhан түл hайнаар түлжөө, хонидшье гарзалаагүй. Хонин бүриhөө шахуу хурьгал абтажа, түлжүүлэгдээ. Энэ арга али али талаараа hайн байна. Юуб гэхэдэ, хонид үбhэ тэжээлэй элбэгтэ хурьгалжа, тамир тэнхээгээ алдангүй хабарые үнгэрэгэнэ ха юм. Тиихэдэ хурьгадшье боргожожо, эртын ногооноор түлжэдэг гээшэ.

Хонидой хурьгалхын урда тээ, мүн хурьгалhан хойношье тэдэниие hүрэгhөө таhалжа, аминдань эдеэлүүлдэг байнаб. Тиихэдээ хонидой хүгшэн залуусе хараадаа абажа, тэдэниие ами аминдань ондо ондоо харууhалга, эдеэлүүлгэ дээрэ байлгалагби.

Манай эндэхи бэлшээри ехэнхидээ хада уулатай газар юм. Иимэ бэлшээридэ хонидые адуулхада бэлэн бэшэ. Хэды тиимэ болобошье, хонид hайнаар адуулагдадаг, уhаар гандаагдадаггүй. Бэлшээрhдэмнай ойро хүйтэн, hайхан уhатай булаг горхонууд элбэг юм. Манай эндэ марса хужар хомортой дээрэhээнь хонидтоо дабhа эдюулжэ байдагбди. Илангаяа хурьгадта минеральна тэжээл хүрхысэнь үгтэдэг.

Отарымни хонидой намар, үбэлэй байра тарянай газарта ойро юм. Хуряалгын hүүлээр хонидоо полинууд дээгүүр бэлшээжэ, хүшэ шадалынь hайжаруулдаг байнабди. Хүшэ шадал hайнтай хонид hайн түл үгэнэ.

Август hара багта хонидоо нэгэ үдэр сэе хооhоор байлгаад, удаань модоной, илангаяа уляаhанай намаа эдюулдэгби. Тиихэдэ хонидой хото сэбэрлэгдэжэ тэдэ хатайрдажа, үбдэхэ гээшые мэдэлэггүй. Мүн тэрэниие эдиhэнэйнгээ hүүлээр хонид түргэнөөр таргалдаг байна. Набшаhата тэжээл хонидтоо ехээр эдюулдэгбди. Мүнөөшье тэрэниие бэлэдхэлгэдэ олон хүн ябана. Бэлдэгдэhэн набша мүшэр хээрэ байлгагданагүй, харин малай хотондо зөөгдэжэ, тэдэ... хатаагдана. Энэ хада... нидто олдоогүй тэжэ... лээжэ.

Хонидой хурьгалх... соонь шэбхэ шэн... арюун агаартай бай... шын шэлбүүhэ элб... байра соогуур үлгэ... дэбдидэг байнаб. ...рада ороходо hайхан ... нарай малай амисха... байдаг юм.

Хонидоо үбэл хур... рамхи болоhон тула... да бэлэдхэлые мүнө... бди. Хусанууд тусга... да байлгагдажа, hай... лэгдэнэ. Эндэмнай ... үрэжүүлгын хоёр пу... рилдэг. Хонидой оро... хын тулада техник-... курсада колхознай нэ... гээнхэй. Энэ хүдэлм... раhаа эхилхэ юм.

Хонидой нооhо хай... гараhан хурьгадай но... ри болоно. Энэ жэлдэ ... шалжа, нэмэлтэ 55 к... hо абааб.

Отарымни хонид ур... ли үбэлэй үедэ хур... Үбэлэй үедэ хонидые ... да hайнаар бэлдээд, ... нүүдые hайнаар хару... гаа hаа, энээнhээ үлүү ... байhанда ямаршье аж... хагүй.

Гомбожап ...
Торийн аймага...
нэрэмжэтэ колхоз...

Хониёо түргөөр олон болгохо арга

Хонидые искусственнаар үрэжүүлхэдэ түл олоор абтадаг, хонидой үүлтэр түргэнөөр hайжардаг байна. Энээниие манай колхозой жэшээ дээрэhээ харамаар.

Урдань манай нютагай үүлтэрэй хонидhоо ноохон багаар хайшалагдадаг, хонид олоороо hубайрдаг, 100 эхэ хонин бүриhөө арайхан гэжэ 55—60-аад хурьган абтадаг байгаа.

Хонидые искусственна аргаар үрэжүүлдэг болоhоор хоёр жэл болообди. Түрүүшынгээ жэлдэ дүршэл багатай байhан дээрэhээ энэ аргые үшөөл дутатдалтайтаар хэрэглэhэн байгаабди. Энэ ушарhаа зарим хонид hубайрhан байгаа. Искусственнаар үрэжүүлхэ аргые үргэнөөр хэрэглэжэ, хонидойнгоо тоо толгойе түргэнөөр олошоруулха, үүлтэрыень hайжаруулха зорилгоор колхозой правлени нёдондо отарануудта дүршэлтэй hайн хонишодые табижа, ажалта үдэрэй түлөөhэ, ажалай нэмэлтэ түлбэри үгэхэ гуримые шэнээр зохёогоод, хамтын суглаан дээрэ баталуулhан байгаа. Тиигэжэ хонидой харууhалга эли бодо hайжарhан юм.

hүүлэй жэлнүүдтэ наукын туйлалтанууд болон түрүүшүүлэй дүй дүршэлые хүдэлмэридөө хэрэглэдэг болоhоной ашаар хонидойнгоо тоо толгой олошоруулжа, үүлтэрыень hайжаруулжа байнабди. Мүнөө хонидоймнай зариманиинь нарин, нарибтар ноохотой болоо. Энээн тухай юун гэршэлнэб гэхэдэ, нёдондо хамта 39,8 центнер ноохон хайшалагдаhан hаа, мүнөө жэлдэ 56 центнер ноохон хайшалагдажа, гүрэндэ тушаагдаhан байна. Ехэнхи ноохомнай нарин ба нарибтар байгаа. **Тиигэжэ нёдондонойхидоо орходоо хонин бүриhөө 650 грамм нооhо ехээр хайшалагдаа гэхэ гү, али бүхыдөө 1,5 дахин ехэ ноохон абтаhан байха юм.**

hүүлэй хэдэн жэл соо колхознай нооhо тушаалгаар гүрэнтээ тоосожо шададаггүй hэн. Мүнөө жэлдэ аймаг соогоо эгээн түрүүн жэлэйнгээ түсэбые дүүргээбди.

hүүлэй жэлнүүдтэ ганса нэгэн отарануудта бэшэ, харин бүхы колхоз соо хонидой hубайралга үгы болгогдоо. Жэшээлхэдэ, **энэ жэлдэ колхоздо 100 эхэ хонин бүриhөө 103 хурьган абтаба. Тиихэдэ нүхэд Б. Нимаевагай отарынхид 100 эхэ хонин бүриhөө — 129, Сандан Цыбиковэй отарынхид — 121 хурьга абажа түлжүүлээ.** Эдэнэй отарада нэгэшье хонин hубайрдаггүй, харин зариманиинь эхирлэнэ, мүн олой хонин хэнзэлhэн байна. Хурьгадынь кошарно-базова аргаар нэгэшье толгойн гарзагүйгөөр түлжүүлэгдээ.

Үбэлэй хурьгад алишье талаараа hайн гэжэ Кяхтын аймагай Маленковой нэрэмжэтэ колхозой эрхим хонишон hаяхан «Бурят-Монголой Үнэн» газетэдэ бэшэхэдээ мэдүүлhэн байна. Үбэлэй хурьгад hайнаар түлжэдэг гэжэ бидэнэр мүн өөhэдынгөө хүдэлмэри дээрэ hайнаар ойлгоhон байнабди. Юуб гэхэдэ, үбэлэй хурьгад үбhэ тэжээлэй элбэг байхада гарадаг. Үбэлдөө хүшэ шадал hайнтай байхадаа хурьгалhа... hэ тэжээлээр дутаагүй... байжа, хурьгадынь hа... жэдэг юм. Хохи хабар т... гад үбшэлхэдөөшье, ... хэбэрэг байдаг, эхэ хон... хээ тамир багатай байда... нөө манай отарануудай ... hан хурьгад нэгэшье ... ногоон дээрэ гараа. Тэд... марай сагта бэлшэжэ, ... мо болоод, ерэхэ үбэлж... шьегүй гээшэ. Мүн эдэ ... 500—500 граммhаа доош... hон хайшалагдана. Тииг... до ехэ нэмэри болобо.

Гэбэшье, хүдэлмэридэм... далнууд олон. Бүхы хон... ственнаар үрэжүүлжэ ү... даггүй байнабди. Нёдонд... мнай хонид искусстве... жүүлэгдээ hэн. Үнгэрэгш... дүй дүршэл дээрэhээ ко... хонишод мүнөө жэлдэ бү... искусственна аргаар үрэ... жэ шиидээ. Тиигэжэ эр... рэй, нооhо ехэтэй хусан... рэглэн, ойрын жэлнүүдтэ... нидоо нарин ба нарибта... болгохо зорилготойбди.

Мүнөө жэлдэ август hа... лэн, хонидоо ороондо ор... Энэ зорилгоор бэлэдхэлэ... ри үргэнөөр хэжэ эхилэн... нидай хурьгадhаа hал... хоёр hара шахуу боложо...

Д. ...
Мухаршэбэр...
«Улаан Ш...
колхозой ОТФ...

Эдир залуугай, хүсэ шадалай hайндэр

Мүнөөдэр — физкультурнигуудай Бүхэсоюзна hайндэр. Советскэ арад физкультурнигуудай hайндэрые эдир залуугай, хүсэ шадалай hайндэр гэжэ нэрлэдэг болонхой. Манай уужам дэлгэр ороной город тосхон бүхэнэй стадион, спортивна талмайнуудта энэ үдэр олон миллион хүбүүд басагад гаража, спортивна мэргэжэлээ харуулхань. Мүн энэ үдэр СССР-эй арадуудай спартакиада Москвагай Лужникидахи шэнэ стадиондо баярай ёhoop байдалда нээгдэхэнь.

Манай ороной физкультурна организацинууд, парти, правительствын зүгhөө үдэр бүри туhаламжа абадагай ашаар нилээд ехэ амжалта туйлаа. Физкультурна хүдэлөөндэ жэл ерэхэ бүри хүнүүд олоороо хабаададаг боложо байна.

hүүлэй 8 жэлэй туршада соо физкультурнигуудай тоо манай орондо хоёр дахин олошороо. Советскэ спортсменүүд 1949 онhоо хойшо СССР-эй рекорднуудые 3 мянга дахин, дэлхэйн тусхайта рекорднуудые хэдэн зуу дахин шэнэлээ. Советскэ спортсменүүд уласхоорондын мүрысөөнүүдтэ, олон зүйлэй спортоор чемпионуудай нэрэ зэргэ олоно.

Советскэ спортсменүүдэй уласхоорондын хани барисаан жэл ерэхэ бүри бэхижэнэ. Манай спортсменүүд уласхоорондын хани барисаае бэхижүүлхэдээ дэлхэйн арадуудтай советскэ арадуудай хани барисаагаа улам hайжаруулхын түлөө, бүхы дэлхэй дээрэ эб найрамдал бэхижүүлхын түлөө тэмсэжэ байhыень тэршэлэн харуулна. Манай ороной физкультурна организацинууд уласхоорондын спортивна 30 шахуу нэгэдэлнүүдтэ хабаадалсана. Харин гүрэнүүдэй спортсменүүдтэй советскэ спортсменүүдэй хэhэн олон тоото уулзалганууд нүхэрэй ёhоной, хани барисаанай оршон байдалда үнгэрдэг байна. Эдэ бүхы амжалтанууд хадаа физкультурна коллективүүдэй хүдэлмэреэ зарим тэды hайжаруулhыень эли тодоор тэршэлэн харуулна.

Физкультурна организацинуудай материальна базань манай орон дотор жэл ерэхэ бүри hайжарна. Стадионуудай спортивна талмайнууд, гимнастическа залнууд болон спортивна элдэб барилгануудай тоо нилээд олошорно.

СССР-эй арадуудай спартакиадые 1956 ондо үнгэргэхэ тухай советскэ правительствын шиидхэбэрие дүүргэлтэ болгон спартакиадада ехэ бэлэдхэл хэгдэжэ байна. Олон миллион залуушуул физкультурна организацинуудта эдэбхитэйгээр хабаадалсажа, спартакиадада хүгжэлтэтэйгээр бэлэдхэжэ эхилээ. Бүхы союзна республиканүүдтэ hүүлшын финальна мүрысөөнүүд боложо дүүрээ. Спартакиадада бэлэдхэхын тула заводууд, фабриканууд болон эмхи зургаануудта, hургуулинууд, колхозууд, совхозууд болон МТС-үүдтэ хаа хаанагүй олон зоной хабаадалгатай мүрысөөнүүд болоhон байна.

Бурят-Монголой спортсменүүд физкультурнигуудай энэ жэлэй Бүхэсоюзна hайндэрые мүн лэ бага бэшэ амжалтаар угтаhан байна. СССР-эй арадуудай спартакиадада бэлэдхэлэй хэгдэhэнтэй дашарамдуулан манай республикын колхозууд, совхозууд болон МТС-үүдтэ, промышленна предприятинууд, эмхи зургаанууд, hургуулинууд болон спортивна организацинуудта физкультурна хүдэлмэри зарим тэды hайжараа. Республикын физкультурнигууд болон спортсменүүд СССР-эй арадуудай спартакиадада бэлэдхэхэдээ физкультурна коллективүүдэй, спортивна обществонуудай ажал-ябуулгые шэнэдхэн табиха тушаа ехэ ажал хэhэн, спортивна мэргэжэлээ нилээд дээшэлүүлhэн байна. Физическэ культура ба спорт эрхилхэ хэдэ хэдэн аймагуудай, тэрэшэлэн районно, городской комитедүүд, hайндуранай спортивна обществонууд январь hараhаа эхилжэ бэлэдхэлэй ехэ хүдэлмэри хэжэ эхилээ. Апрель, июль hарануудта республикын бүхы аймаг, городуудта спартакиаданууд боложо үнгэрөө. Тэдэ спартакиадануудта 80 мянга гаран залуушуул хабаадалсаа. Тэдэ спартакиадануудта наhатайшье спортсменүүд хабаадалсаhан байна. Буудалгаар Сибириин ба Дальна Востогой түрүү hуури эзэлхын түлөө Чита городто энэ жэлдэ болоhон мүрысөөндэ урданай ангуушад-спортсменүүдэй нэгэн болохо нүхэр Абакшинов зоныг чемпионой нэрэ зэргэдэ хүртөө. Кырен тосхондо болоhон спартакиадада 400 гаран хүн, Иволгада—200 гаран хүн, Улан-Удын паровозо-вагонно заводто—700 гаран хүн хабаадалсаа.

Энэ жэлдэ болоhон спортивна мүрысөөнүүдтэ колхознигууд, механизаторнууд урда жэлнүүдэйхидэ орходоо бүри эдэбхитэйгээр хабаадалсаа. Улан-Удэ городто болоhон республиканска спартакиада эмхи гуримтайгаар үнгэрөө. Энэ спартакиадада республикын hайндуранай спортивна обществонууд булта хабаадалсажа, 12 зүйлэй спортоор мүрысэhэн байна. Спартакиадада хабаадалсаhан спортсменүүд хүнгэн атлетикээр, буудалгаар, мүн бусадшье спортоор шэнэ рекорднуудые туйлаа. Спартакиадын үедэ болоhон шанга тулалдаанда мэргэжэл ехэтэй залуушуул олоороо шалгаран гараhан байна. Тэдэнэрэй дунда спортсменка Кушнарева, Балтушникас, Серышев, Шарипов болон бусад оролсоно.

Физкультурна организацинуудай ажал-ябуулгые hайжаруулха тушаа хэдэ хэдэн хэмжээ-ябуулгануудай хэгдэhэнэй эсэстэ манай спортсменүүдэй спортивна мэргэжэлынь элитээр дээшэлээ. Түрүү спортсменүүд олон зүйлэй спортоор амжалтаяа саг үргэлжэ арьбадхана. Сибириин ба Дальна Востогой мүрысөөндэ манай республикын боксернуудай амжалта туйлаhан ушар спортсменүүдэй мэргэжэлээ дээшэлүүлжэ байhыень эли тодоор гэршэлэн харуулна. Манай республикын спортсменүүд велосипедээр ябалгаар, буудалгаар, хүнгэн атлетикээр, бусадшье зүйлэй спортоор зоныг мүрысөөнүүдтэ мүн лэ хэдэ хэдэн түрүү hуури эзэлээ. Бурят-Монголой олохон спортсменүүд Сибириин ба Дальна Востогой чемпионууд болонхой. Тэдэнэрэй тоодо Бадмаев, Шодоров (боксоор). Удолов, Абакшинов (буудалгаар), Воронцова, Сыжипова, Балтушникас, Шарипов (хүнгэн атлетикээр), мүн бусад олон спортсменүүд оролсоно.

Эмхидхэлэй зарим тэды хүдэлмэри хэгдэhэнэй ашаар жэлэй эхинhээ республикада 80 гаран физкультурна коллективүүд шэнээр байгуулагдаа. Шэнээр байгуулагдаhан тэдэ коллективүүдтэ 4 мянга гаран залуушуул болон hурагшад хабаадалсана. Энэ жэлдэ «ГТО-гэй» значогые 5596 хүн, «БГТО-гэй» значогые—3458 хүн абаа. 2 мянга шахуу хүн спортивна разрядуудтай болоо.

Энэ оной июлиин 7-hоо 14 хүрэтэр Москва городто болоhон РСФСР-эй арадуудай спартакиадада Бурят-Монголhоо олон спортсменүүд хабаадалсаа. Энэ спартакиадада хабаадагшад олон зүйлэй спортоор—хүнгэн атлетикээр, боксоор, тамаралгаар, буудалгаар, велосипедээр ябалгаар, гимнастикаар мүрысэhэн байна. Спартакиадада хабаадалсаhан 100 гаран эрхим физкультурнигуудай дийлэнхинь залуушуул юм. Тэдэнэрэй дунда Иволгын аймагhаа ошоhон колхозница Ханда Убугунова бии. Энэ залуу спортсменка велосипедээр Сибириин зоноддо түрүү hуури эзэлхын түлөө Иркутск городто болоhон мүрысөөндэ гурбадахи hуури эзэлжэ, РСФСР-эй спартакиадада хабаадаха эрхэ олоhон юм. Бурят-Монголhоо ошоhон спортсменүүд—спортын мастер Петр Николаев, Василий Еременко, нэгэдэхи разрядай спортсменүүд—Шура Сыжипова, Шабаев, Воронцова болон бусад РСФСР-эй арадуудай спартакиадада хабаадалсаа. Энэ спартакиадада Бурят-Монголой түлөөлэгшэ—хүнгэн атледүүдэй мүрысөөндэ хабаадалсаhан спортсмен Балтушникас эрхим амжалта туйлаа. Нүхэр Балтушникас 46 метр 43 сантиметртэ диск шэдэжэ, Российска... циин чемпионой нэрэ зэрг...

СССР-эй арадуудай сп... да бэлэдхэлгын талаар м... публикада бага бэшэ хүдэ... дээ. Гэбэшье, республикы... на коллективүүдэй хү... үшөөл ехэхэн дутагдалнуу... hаар. Хэдэ хэдэн аймагуу... такиада бэлэдхэл муутайг... гэгдөө. Жэшээнь, Хэжэнгы... байкальска аймагуудта ... спартакиадуудта колхозни... лон механизаторнууд ехэ ... баадуулагдаа.

Физкультура ба спорты... дые эрхилхэ аймагууд бо... дуулай хэдэн хэдэн ко... спортивна обществонууд, ... хэрэгүүдые эрхилхэ респу... комитедшье физкультурна ... ганизацинуудай спортивна ... рние hайжаруулха асууда... ралаа үшөөл багаар ха... СССР-эй арадуудай спарт... бэлэдхэл хэгдэхэ үедэ ре... дахи спортсменүүдэй мэр... нилээд дээшэлээ. Гэхэ зуур... атледүүд, футболистнууд бо... садай мэргэжэлынь үшөө... hайнаар дээшэлнэгүй. Физку... олониитын хүдэлмэриие hай... ха хэрэгтэ советскэ, парти... низацинууд зохихо ту... үзүүлхэ ёhотой.

Коммунистическэ партин... скэ правительствын анхарал ... годонь харюу болгон спорт... нэ шэнэ амжалтануудые ... гээшэ советскэ физкульту... болон спортсменүүдэй арю... болоно.

М. М...

ТҮРҮҮҺААЛИШАН

...ын аймагай Чапаевай нэрэмжэтэ колхозой һаалишан Н. Брыкова ...жэлэй 9 һарын турша соо нютагай үүлтэрэй үнеэн бүхэнһөө ... һү һаагаа. Мүнөө энэ һаалишан үнеэн бүхэнһөө үдэр бүри ...үүд һү һаана. ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Н. Брыкова һү тушаажа байна.

З. Веснинагай фото.

КОЛХОЗУУДАЙ САБШАЛАН ДЭЭРЭҺЭЭ

2 мянган центнер үбһэ һурилбэ

Түнхэнэй аймагай Тоорын сомоной Сталинай нэрэмжэтэ колхоз үбһэ хуряалгые эмхитэйгээр ябуулна. Энэ оной июлиин 14-дэ үбһэндэ ороһон тус колхоз августын 1-нэй мэдээгээр 500 гектар сабшажа, 2 мянган центнер үбһэ һурилһэн байна. Гадна, эндэ 300 гаран тонно эртын силос дарагдаа. Нийтынгээ малые үбһэ тэжээлээр хүсэд хангахын түлөө социалистическэ мүрысөөндэ оролсоһон колхозой 9 звеногой дунда хоёрдохи комплексно бригадын нэгэдэхи звено түрүү һуури эзэлнэ. 15 комсомолец болон залуушуулһаа бүридэһэн тус звено 10 үдэрэй туршада 55 гектар сабшажа, 185 центнер үбһэ һурилһэн, 54 тонно силос дараһан байна. Звеногой гэшүүд Е. М. Бадлуева, А. Л. Торишиев, В. Д. Федотова болон бусад үдэрэйнгөө даалгабарие 110—115 процент дүүргэнэ.

Тус звено үбһэ хуряалгые һайнаар ябуулһанайнгаа түлөө колхозой партийна организациин, правлениин дамжуулгын Улаан туг, 350 түхэриг мүнгэн шагналтайгаар һаяхан абаба.

С. Никорова.

Уһалагдадаг сабшалан дээрэ

Сэлэнгын аймагай Тельманэй нэрэмжэтэ колхоз адуу малдаа бардам хүрэхэ тэжээл бэлэдхэхын тула энэ хабартаа горьтой хүдэлмэри хээ. Жэшээлхэдэ, колхозой гэшүүд, Сэлэнгын МТС-эй механизаторнуудтай хамта хүдэлмэрилэн, Жаргалантын уһалууриин системые ашаглажа эхилһэн байна.

Энэ системэһээ һубаг канавануудые татажа, тэндэхи колхознигууд 1300 гектар сабшалан, ехэхэн хэмжээнэй бэлшээри уһалаа. Мүнөө эндэ ногооной гараса жэгдэ һайн. Илангаяа Намаг, Доодо Гол, Тохой гэжэ нютагуудай сабшалан ехэ ногоотой.

— Жаргалантадахи уһалууриин системэһээ һубаг канавануудые татажа, манай колхоз сабшалангайнгаа ехэнхииень уһалдаг болообди. 1900 гектар сабшалангай 1300 гектарынь уһалагдана. Намаг, Доодо Гол, Тохой гэжэ нютагуудай сабшалангууд дээрэһээ га бүриин 15 центнер үбһэн абтаха байна. Колхознай бүхы дээрээ га бүриин 12 центнер үбһэ хуряаха, — гэжэ правлениин түрүүлэгшэ нүхэр Очиров мэдүүлнэ. Тельманэйхид үбһэ хуряалгадаа ороһоор үнихэнэй. Эндэ 100-гаад колхознигууд тэжээл бэлэдхэжэ байнхай. Тэдэнэй тоодо 50 гаран хүн гараар сабшана.

Колхозой партийна эхин организаци (секретаринь нүхэр Ш. Аюшеев) үбһэшэдэй дунда социалистическэ мүрысөө эмхидхээ. Үбһэшэдэй ажалай дүн үдэр бүри показателиин доскада бэшэгдэжэ, һүүлээрнь үйлэдбэриин суглаан дээрэ зүбшэн хэлсэгдэнэ. Тэрэнэй эсэстэ үбһэ хуряалсажа байһан колхознигуудай ажалай бүтээсэ улам дээшэлнэ. Жэшээнь, нүхэр Ивановой хүтэлбэрилдэг звенодо морин косилкашан нүхэр Андрей Аюшеев 4 гектарай орондо үдэр бүри 5—6 гектар хүрэтэр сабшана. Тиихэдэ нүхэр Дашинима Арьяев морин косилкаар 4 га, заримдаа 5 гектар хүрэтэр сабшана. Эдэ хоёрой хуряаһан газар дээрэ ошоходо, сабшагдаагүй далангай арбайжа байхыень харахагүйт.

— Арай гэжэ ургуулһан ногоогоо һайнаар сабшажа абаха хэрэгтэй. Үбэл болоод байхада адха ногоомнай үнэтэй болоод байхал. Бидэнэр, морин косилкын машинистнар, доогуур сабшаха, далан үлөөхэгүй ёһотойбди,—гэжэ машинист Аюшеев хөөрэнэ.

Мүн тэрэшэлэн гар хажууршад бүтээсэ ехэтэйгээр ажаллана. Эдэнэр ехэнхидээ уһатай газарта, нуурай, гол горхоной эрьенүүдтэхи ожорһо сабшана. Жэшээнь, Даба Халзановай звеногой гар хажууршад Цыбик Нимаева, Цойза Бадмаева, Сэбжээ Жамьянова гэгшэд үдэрэйнгөө нормые 120—130 процент дүүргэнэ.

Сэлэнгын МТС-эй гурбан агрегат эндэ хүдэлмэрилдэг. Илангаяа Дашицырен Дамбаевай жолоододог агрегат һайнаар хүдэлнэ.

Энэ колхозой Мандалайн үбэр гэжэ нютагай 100-гаад гектарта хээрын люцернэ ургадаг юм. Тэрэнэй ургаса июлиин 20 болотор сабшажа дүүргэгдээ. Түрүүшын сабшалтын һүүлээр люцернэ дахин ургажа захалаа. Даба Халзановай хүтэлбэрилдэг звеногой гэшүүд эндэхи ногоое сентябриин эхеэр хоёрдохёо сабшахань.

Түрүүшынхиеэ сабшахадань эндэһээ га бүриин 11—11 центнер люцернэ абтаа.

Колхозой правлени ба партийна эхин организаци үбһэ хуряалга дээрэ ажалладаг колхознигуудай ажалые зүбөөр эмхидхэжэ, һайхан үбһэ ехээр абахын түлөө бүри оролдосотойгоор тэмсэхэ ёһотой.

Б. Ширеторов,
манай корреспондент.

Хүдэлмэринь эршэтэйгээр ябана

Хориин аймагай колхозуудта үбһэ хуряалгын хүдэлмэри түлэг дундаа ябажа байна.

Июнь һара соо элбэгээр ороһон хура бороогой һүүлээр эндэхи колхозуудай сабшалангай ногоон һайжарба. Илангаяа сабшалангайнгаа ургаса дээшэлүүлхын түлөө саг үргэлжэ оролдожо, тэмсэжэ байдаг түрүү колхозуудай сабшалан бүришье һайн. Хориин МТС-эй харьяата «Улаан Одон» колхозойхид (түрүүлэгшэнь нүхэр Цыбикжапов, парторганизациинь секретарь нүхэр Плейшков) урда жэлнүүдтэ ороходоо хоёр дахин ехэ наг шэбхэ сабшалан дээрээ тарааһан, Шүбэгэ голһоо татаһан шэнэ һубагаар сабшалангаа хоёр дахин уһалһан байна. Нүхэр Е. Ендыповэй хүтэлбэрилдэг луговодческо бригада Шүбэгэ, Дундада, Заха гэжэ газарнуудта сабшалангай ургаса һайжаруулхын түлөө нилээдгүй ехэ хүдэлмэри хээ.

— Шүбэгэ, Дундада нютагуудтамнай үзэгдөөгүй баян үбһэ ногоон ургаба,—гэжэ луговодуудайнгаа ажал магтажа, колхознигууд хөөрэлдэнэ.

Эдэ нютагуудта үбһэнэй гурбан бригада, хамтадаа зуу гаран хүн ажаллана. Тус колхоз үбһэ хуряалгада эртээнһээ һайн бэлэдхэлтэйгээр ороо. Мүнөө сабшалан дээгүүр олон бухалнууд, томо томо һуринууд жэрылдэнхэй. Мүн эндэ түрүүшын зуугаад центнер силос дарагдынхай.

Дундада гэжэ газарта Галсан-Даба Гончиковой хүтэлбэрилдэг МТФ-гэй бригадынхид һайнаар ажаллана. Үдэр бүри 13 һаалишад үнеэдээ үдэшэ үглөөнь һаажархёод, үбһэ хуряалгын хүдэлмэридэ эдэбхитэйтээр хабаадалсана. Жэшээлхэдэ, һаалишад—гар хажууршад Дулсан Дашинимаева, Дугарма Нимаева, Антонида Белова, Цырендулма Дашидондукова болон бусад үдэр бүри нормоёо 120—150 проценг дүүргэнэ.

— Эдэ һаалишаднай һү ехээр һаажа байхаһаа гадна, үбһэ хуряалгада ехэ эршэмтэйгээр хабаадалсана,—гэжэ МТФ-е даагша Галсан-Даба Гончиков хөөрэнэ.

Мүн морин косилкашан Һамажап Базарова үдэртөө нэгэ халаанай мөридөөр 4 гектар үбһэ сабшаха нормотой аад, 5—5,5 гектар сабшана. Һургуулиин һурагшад Цыбен Сультимов, Эрдэни Гуруев гэгшэд гар хажуураар үбһэ шадамар бэрхээр сабшажа, ехэшүүлһээ гээгдэнэгүй. Мүн 7-дохи тракторна бригадын Мёханизаторнууд Батодоржи Сандуев, Цырен Цыбенов гэгшэд үбһэ сабшалгадаа, тармахадаа нормоёо үлүүлэн дүүргэнэ. Мүнөө энэ бригадынхид богонихон болзор соо 70 шахуу гектарай үбһэ сабшажа, хуряагаад байна.

— Манай бригадынхид 4200 центнер үбһэ бэлдэхэ түсэбтэй. Энэ түсэбөө үлүүлэн дүүргэхэбди. Дундада нютаг 140 гаран гектар сабшалантай юм. Эндэһээ 20 мянган бухал абахабди,—гэжэ Галсан-Даба Гончиков мэдүүлнэ.

Тиихэдэ энэ колхозой Шүбэгын гол гэжэ газарта колхозой ахалагша луговод Е. Ендыповэй хүтэлбэрилдэг тэжээл бэлэдхэлэй бригадада үдэр ерэхэ бүри ажалай түрүүшүүл олошорно. Морин косилкашан комсомолец Далай Гончиков үдэрэйнгөө нормые үлүүлэн дүүргэнэ. Мүн 60 наһатай луговод Балдан Базаров бригадын дархан, хажуур сохигшо байхаһаа гадна, үдэртөө 0,6 га хүрэтэр гар хажуураар үбһэ сабшажа, бүгэдэндэ жэшээ харуулна. Тус бригадынхид мүнөө зуу гаран гектар газарта үбһэ сабшажа, хуряагаа.

Үбһэндэ ябаһан колхознигууд болон механизаторнуудай хоорондо социалистическэ мүрысөөн һайнаар эмхидхэгдэнхэй.

Иигэжэ түрүү колхозой сабшалан дээрэ үбһэ хуряалгын хүдэлмэри эршэтэйгээр ябажа байна.

Ц. Дандаров,
манай корреспондент.

Воронеждо дуунай областной түрүүшын һайндэр болоо. 9 мянган үлүүтэй дуушад, хүгжэмшэд болон бусад тэрээн дээрэ номернуудые гүйсэдхэһэн байна. Радиодетальнуудай воронежско заводто үйлэдбэриин практика гаража байһан Хитадай студентнүүд энэ һайндэртэ хабаадалсаа.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Хитадай студентнүүд Чжан Жуа-хуа, Сунь Бао-чжан гэгшэд хитад арадай дуу гүйсэдхэжэ байна.

ТАСС-эй фотохронико.

Экспедици эмхидхэгдэбэ

СССР-эй географическа обществын Бурят-Монголой филиал Витимэй хада хүбшэдэхи үнэтэ ангуудай ба ургамалай аймагые (Яруунын аймагай хойто ба Баунтын аймагай урда талые) шэнжэлхэ экспедици эмхидхээ.

Энэ экспедицинь пединститудай зоологиин кафедрын научна хүдэлмэрилэгшэдһөө, биологическа факультедэй студентнэрһээ бүридэнхэй. Тэрээниие биологическа наукын кандидат, зоологиин кафедрые даагша нүхэр И. В. Измайлов хүтэлбэрилхэ юм.

Экспедициинхид Витимэй ой тайгын амитадай аймаг ба ургамалнуудые шэнжэлжэ үзэхэ зорилго урдаа табинхай. Үнэтэ арһатай ангуудай хэр олон байһыень, хэрмэ, булган мэтын ангуудай эдидэг тэжээлэй хэр элбэг байһыень тэндэ тодорхойлон элирүүлхэ зорилготой. Мүн энэ аймагта бии байгаа хандагай, буга, боро гүрөөһэн гэхэ мэтэ туруута амитадай олон үсөөе, тэдэниие агнаха, өндоо тээ абаашажа үсхэбэрилхэ арга боломжонуудые шэнжэлхэ байна.

Тэрээнһээ гадна, тэндэхи уһа сөөрэмүүдтэ ондатрын хэр үдэжэ шадаха байһые шэнжэлхэ, хэрбээ ондатрануудые дахин нэмэжэ табяа һаа ямар бэ гэжэ мэдэхэ, сөөрэмүүд соохи тэжээлэйнь базые, үбэлэй сагта ямараар хүрэдэгые шалгажа үзэхэ, торхируу, хүдүү, һойр, хура мэтын шубуудые хэрэглэхэ, агнуури эмхидхэхэ арга боломжонуудые, үрэ жэмэс, мөөгэ, һархяаг гэхэ мэтэ ургамалнуудай хэр элбэг байһые шэнжэлжэ үзэхэ юм.

Энэ экспедици Яруунын ба Баунтын аймагуудай Амалаланта, Зазын адаг, Турхел гэжэ гурбан нютагта гол түлэб хүдэлмэрилхэ байна.

С. Сельверов.

...лениин хүдэлмэри шүүмжэлбэ

...аймагай Маленковой нэ...колхоздо хамтын суглаан ...жэл соохи ажалай ...ай асуудалаар колхозой ...ын орлогшо нүхэр Цырем...идхэл соносоо.

...колхознигууд партиин XX ...шиидхэбэринүүдээр зориг...колхозойнгоо ажахые хүгжөө. ...энэ жэл зарим тэды ам...дые туйлаа. Хабарай та...итэйгээр үнгэргэгдөөд, мү...ургаса гаража байна.

...хэбэрилхэ жэлэй түсэб бо...—108,0 процент, хони...1 процент, гахайгаар—108 ...дүүргэгдээ. Гэбэшье, мала...аар дутуу дунданууд бии, ...илхэлиие тэмдэглэбэ. Энэ ...сэбэй ёһоор 5051 хурьгад ...д, 3951 толгой абтаа.

...лэй һүүлээр үгэ хэлэһэн ...гууд правлениин хүдэлмэ...лдүү дутуунуудые элирүү...жэлээ.

...ник Серебренников үгэ хэ...а, малажалда правлениин ...харал муугаар табигдана ...ниниина нютагтахи худаг ...тагааһаа хүсэд хэрэглэгТиигээд колхозой мал ...ана.

...ин правлени колхознигуу...лэлые хангаха тухайда һа...бинагүй гэжэ нүхэр Черепа...э. Колхознигуудай гэр бай...а хэрэгтэнь колхозой зүг...нагүй. Правлениин гэшүүд, хүтэлбэрилхы хүдэлмэрилэгшэд зоной дундаһаа гараһан шүүмжэлгые дэмжэдэггүй, зохихо хэмжээ абадаггүй байна. Жэлэй эхилхэһээ хойшо хамтын суглаан нэгэ дахин болоо. Кварталай ба хахад жэлэй дүнгүүдээр шалгалта хэгдэнэгүй.

Артелиин автомашинануудай муугаар ашаглагдадаг тухайда нүхэр М. Овсянкин хөөрэбэ. Үнгэрһэн долоон һарын туршада автомашинанууд колхоздо өөлэтэй олзо доход оруулаагүй. Колхоздомнай 2 пилорама бии юм. Гэбэшье, электростанциин хүдэлдэггүй дээрэһээ тэдэнэй нэгэнииньшье хэрэглэгдэнэгүй. Тиимэһээ барилгын тёс ондоо тээһээ худалдажа абанабди.

Манай колхоздо хүлһэнэй хүнүүд олоороо хүдэлмэрилнэ. Нэгэ тэргэ бүтээлгэхэдээ 6 мянган түхэриг түлэнэ, теэд тэрэнь һара тухай ябаад лэ эбдэрнэ. Иигэжэ мүнгэн зөөриеэ гаргашалхын орондо сельпоһоо фургон тэргэнүүдые худалдажа абаа һаань, табанжэлдэ хүрэхэ бэшэ аал.

Малай тэжээл бэлдэлгын эмхигүйгөөр эхилһэн тухайда олон колхознигууд хэлээ. Түрүүшын үдэрһөө морин косилканууд эбдэржэ, урагшаа ябанагүй. Үбһэ хуряалга дээрэ 1-дэхи комплексно бригадада миил 12 хүн ажаллана.

Колхозой ажахыдахи дутуу дундануудые усадхаха хэмжээ ябуулгануудые хамтын суглаан хараалаа.

Г. Овсянкин, колхозой гэшүүн.

Шэнэ табанжэлэй түрүүшүүл

...ЭН ЗОРИГТОЙГООР АЖАЛЛАНА

...ин аяма халуун үдэр. За...улаахан һалхин һэбшээлжэ, ...дабирхайгаар хангалтана. ...лесиромхозой центрын шэб ...гэрнүүд, мүн хала шэнгеэр ...һон модонууд холоһоо то...харагдана. Станци дээрэ ...н модоор ашаалагдаһан сос...олын аян замда мордохоор ...бэртэй. Модоной завод тээ...орамын дүнгэшөөн, хюрөөгэй ...н абяан тодохоноор сонос...одоор ашаалагдаһан ута ...удай нэгые зүдхэһэн паровоз ...аа гараад, ябадалаа улам ...эн, харин дайда фронтоно. ...шанхай автомашинанууд дү...поо гаража, улаан тооһо ...лан, склад тээшэ шэглэн ошо...э бүгэдые хаража байхада ...хүдэлмэриин түлэб дундаа ...байһаниие мэдэхээр...

...ногоон ой модон соогуур ма...харгы хотирон ошоно. Энэ ...аар ашаанай «ЗИС-150» мар...ашина аалихан гүйнэ. Тэрэ ...ын кабина соо үндэр шамбай ...хүүртиг үмдэнхэй, тоһон бо...гэлиншэһэй үмдээ кирзово ...нгаа түрии руу оруулжа за...э, дүшөөд гаран наһанай шо...ууна. Үгсүүр, уруудамшье га...шарна, заримдаа машинань ...р зүдхэжэ, ябадалаа аалид...нэгэн үе хүнгэнөөр урагшаа ...на. Харгын хоёр хажуугаар ...ар ногоохон бургааһа шугы, ...бүриин сэсэгүүдтэй бишыхан ...нууд үнгэрнэ. Кабинаһаа толгойгоо халта бултайлгаад һэрюухэн агаарта аяхан, һулашаг хоолойгоор:

Шуурган түймэрэй дүлэн соогуур
Шэдитэ машинаяа залажа ябааб-
ди...

гэжэ фронтовой дуунай аялгые тэрэ аргаахан татана. Таахада дайн сэрэг соогуур машинын жолоо барижа гараһан хүн хэбэртэй.

Ябаһаар байтарань харгын хажууда нэгэ машина байба.

— Иван Антонович! Моторыем хаража үгыт, хүдэлхэеэ болишобо,—гэжэ залуухан, нюураа тоһоор будажархиһан хүбүүн угтаад ооголбо.

— Хараад үзэел даа,—гэжэ дуутараад Иван Антонович эбдэрһэн машинын хажууда ерэбэ. Шофернууд бэе бэедээ туһалалсадаг, нүхэрөө бэрхэшээлдэ орхидоггүй заншалтай юм.

Теэд, удаашье болонгүй эбдэрһэн юумэнь элиржэ, моторшье хүдэлжэ эхилбэ, мүн залуу шоферой шарайдашье баярай тэмдэг үзэгдэбэ.

— Бү мууда, хүн бүхэн зобо зоболһоор лэ мэргэжэлтэй болодог юм. Биишье залуудаа иимэл һэм. Харин, бензинээ сэбэрээр шүүжэ хэдэг боло,— гэжэ Иван Антоновичын хэлэхэдэ залуу шофер энеэбхилэн байжа:

— Һайн даа,— гэнэ.

Элэ хоёр шофернуудай бэе бэеһээ таһарангүй гүйлгэлдэһөөр ябатарань сагшье оройхон болобо. Модо буулгадаг складта ерэхэдэнь хүнүүд угтан абажа, ашааень буулгажа эхилнэ. Уданшьегүй машинануудыншье хооһорбо.

— Мүнөөдэр хэды кубометр намда бэшэбэт?—гэжэ Иван Антонович модо тушаан абадаг басаганһаа һураба.

— 25 кубометр, танһаа ехые шэрэһэн хүн үгы,— гэбэ тэрэнь.

Иван Антонович Кумсков нүхэдэйнгөө дунда хүндэтэй, эрхим шофернуудай нэгэн юм. Тэрэ хадаа үдэрэйнгөө нормые хододоо үлүүлэн дүүргэдэг. Мыхээртэ гэжэ 35 километрын газарһаа модо зөөхэдөө, үдэртөө 13,6 кубометр нормотой аад, 24—25 кубометр асардаг юм. Харгы тиимэшье һайн бэшэ, илангаяа хура бороонай һүүлээр шабартай, үбэлдөө гүнзэгы саһатай байдаг. Теэд, Иван Антонович ямаршье бэрхэшээлые зоримгойгоор дабажа, һанаһандаа хүрэдэг хүн.

Иван Антонович хайшан тээд иимэ амжалтануудые туйланаб гэхэдэ, тэрэ өөрынгөө ажалые хүсэд мэдэхэ, тэрээндээ үнэн зүрхэнһөө хандадаг, мүн машинынгаа хойноһоо тон нягтаар харууһалжа байдаг. Иимэ хүндэтэй ажалда дурлангүйгөөр яахаб! Эхэ орондомнай барилгын модон тон шухала хэрэгтэй ха юм. Ямар ехэ барилганууд, гидроэлектростанцинууд бодхоогдожо байна гээшэб, ашаглагдажа байһан шэнэ газарнуудта МТС-үүд, совхозууд олоор байгуулагдана. Эдэ бүгдэндэ барилгын модон ехээр хэрэглэгдэнэ. Үгы даа, иимэ хүндэтэй ажалдаа дурлангүй яахаб. Ажалдаа дурлангүйгөөр амжалта туйлагдадаггүй ха юм.

Үнөөхи «ЗИС-150» маркын машина гаражай хажууда ерээд байшаба. Иван Антонович кабинаһаа гаража, машинаяа тойрон ябасагаана. Машинынгаа капот, кабинын шэл гэхэ мэтые наринаар сэбэрлэжэ, аршажа оробо. Тиихэ зуураа мотороо наринаар шалгана, доронишье ороод харана. Гараа аршажа байтараа Иван Антонович прицептээ дүтэлэн, «гм» гэжэ амаа соогоо хэды дахин дабтана. Һүүлээрнь прицепэйнгээ дэргэдэ үбдэгэлэн һуушаба.

—Иван Антонович! Гэртээ хария, мүнөөдэр суббото байһыень мартаа гүш,— гэжэ хажуугаарнь гарагшадай нэгэн ооголно.

— Ябажа байгты даа. Эндэ нэгэ бага заһабари гараа,—гэжэ Иван Антонович харюусаад, кабина сооһоо алха болон элдэб хэрэгтэй юумэ гаргана.

Тэнгэриин хаяа хараһаар, боро хараан болобо. Гаражай дэргэдэ хэншье үгы. Гансал ашаа шэрэдэг машинанууд жэрылдэжэ харагдана. Холуур гармошкын абяан, басагадай гоё һайханаар дуулахань соностоно. Харин, Иван Антонович тэрээгүүр һонирхохо сүлөөгүй. Эбдэрһэн юумэнь барагтай байшоо: прицепэй рессорые раматайнь холбодог шүрэб хухарһан байгаа. Гэбэшье, иигээд саашадаа ябаа һаа түбэгтэй юумэ болохо магад. «Барагтай юм ааб даа. Понедельнигэй үглөөгүүр заһана бэзэб,»—гэжэ һанаад зарьма нэгэн бусахашье байгаа. Теэд, Иван Антонович тиимэ хүн бэшэ юм. Хорин табан жэлдэ шофёроор ажаллаха зуураа нэгэтэшье эбдэрхэй машинаяа хаяжа ошоогүй. Заһаха аргын байбал заһаад лэ бусахадаа тэрэ һанаагаа амардаг. «Мүнөө тэрэ шүрэб хаанаһаа олохо гээшэб, хүнүүд булта харишанхай»,—гэжэ бодолгото болоно.

Гаражай хашаа соо хуушан түмэр түдэгэ обоолоотой байна. Иван Антонович тэндэ ошоод, жэбэршэнхэй детальнуудые хүлэртэрөө онгилно. «Эндэһээ олоогүй һаа, яаха бэлэй», — гээдшье һанана. Зохимоор нэгэ түмэр олоходоо «Одоошье» гэжэ дуугараад, хүлһөө аршана. Уданшьегүй тэрэнээ һэлгэжэ табяад, гэртээ хариба. Гэбэшье, Иван Антоновичын ажалай үдэр дүүрээдүй, үшөөл шухала хэрэгүүд урдань хүлеэнэ...

Иван Антоновичын гэрэйнгээ боогоһо алхахатайнь зэргэ илдам зулгы шарайтай Клава һамганиинь угтаба.

— Юундэ иимэ удаан болообши?—гэһэн асуудал дуулахадаа Иван Антонович аалиханаар, зэмэтэй юумэ шэнги харюусаба:

— Ажалдаа һаатааб, намайгаа зайжа ябашоо гэжэ һанаба гүш?

Хоёр басагадынь столдо ном уншажа һууһанаа баабайдаа ерэжэ хүзүүндэнь аһана. Эгээ заахан басаганиинь ехэ сүлөөгүй хэбэртэй, анилзадаг нюдэтэй куклаараа наадана. Баабайнь отхон басаганайнгаа буржагар толгойе эльбээд, хасарынь таалана. Гэр соохи табяатай юумэниинь эзэдэйнь шанга шадалтай, баян һуудагые харуулна. Ажалдаа үмдэдэг хубсаһаа һэлгэжэ, нюур гараа угааһанай һүүлээр Иван Антонович тумбочка дээрэхи радиоприемнигтоо ошожо, мушхажа ороно. Тэндэһээ гоё һайхан хүгжэмэй аялга ханхинана...

Иван Антонович Кумсков Горхоной леспромхозой түрүү шофернуудай нэгэн юм. Ажалдаа үнэн сэхээр хандажа, хүдэлмэришэдэй дунда хүндэтэй болоһон дээрэһээ тэрэ зургаадахи жэлээ хүдэлмэришэдэй комитедэй түрүүлэгшээр хүдэлмэрилнэ. Үнгэрэгшэ табадахи табанжэлэй турша дотор даалгабариһаа гадуур хэдэн зуун кубометр модо тэрэ шэрэһэн байна.

Хайшан гэжэ ажаллахадаа үдэр бүриингөө нормые ехээр үлүүлнэб гэхэдэ, нүхэр Кумсков автомашинаяа техническэ талаарнь һайнаар харууһалдаг. Олон жэлэй баян дүй дүршэлтэй байбашье, мэргэжэлээ дээшэлүүлхын түлөө саг үргэлжэ оролдодог зантай. Даажа абаһан автомашинань капитальна заһабарида оруулагдангүйгөөр олон арбаад мянган километртэ ябаад байна.

КПСС-эй XX съездын шиидхэбэринүүд соо техникые дүүрэн хүсээрнь, ашаг ехэтэйгээр хэрэглэхэ ябадалда онсо анхарал хандуулагдаһан байна. Энэ зорилгые бодото дээрэнь бэелүүлхын түлөө тэмсэхэ зуураа, нүхэр Кумсков бусадта эрхим жэшээ харуулна. Тиин байгша оной түрүүшын хахад соо модо шэрэхэ даалгабаряа хоёр дахин шахуу дүүргэээ.

Зургаадахи табанжэлэй түрүүшын жэлэй түсэбые болзорһоонь урид дүүргэхын түлөө социалистическэ мүрысөөн үргэн далайсатайгаар дэлгэржэ байна. Иван Антонович Кумсков тус мүрысөөндэ хабаадалсаха зуураа, жэлэйнгээ даалгабариие ноябриин 7-ной һайндэр хүрэтэр дүүргэхэ гэһэн уялга абаад, шэн зоригтойгоор ажаллажа байна.

М. Сосов,
А. Бадаев.

СССР Япони хоёрой хоорондын харилсаае заhаруулха тухай советско-японско хөөрэлдөөн

СССР Япони хоёрой хоорондын харилсаае заhаруулха тухай советско-японско хөөрэлдөөн августын 3-да СССР-эй Гадаадын Хэрэгүүдэй Министерствын тусхай байшан соо үргэлжэлөө. Хоёрдохи заседанинь болобо.

Энэ хөөрэлдөөндэ советскэ талаhаа: Советскэ делегацие толгойлогшо, СССР-эй Гадаадын Хэрэгүүдэй Министр Д. Т. Шепилов, СССР-эй Гадаадын Хэрэгүүдэй Министрын Орлогшо Н. Т. Федоренко, СССР-эй Гадаадын Худалдаа Наймаанай Министрын Орлогшо П. Н. Кумыкин, СССР-hээ Великобританида байдаг Посол Я. А. Малик, СССР-эй МИД-эй Алас дурна зүгэй таhагые даагша И. Ф. Курдюков, тэрэшэлэн советнигүүд болон экспертнүүд хабаадаа.

Тус хэлсээндэ японско талаhаа: Японско делегацие толгойлогшо, Японии Гадаадын Хэрэгүүдэй Министр М. Ситемицу, бүрин эрхэтэ түлөөлэгшэ С. Мацумото, Японии МИД-эй договорнуудай таhагые даагша Т. Симода, Японии МИД-эй американо-европейскэ департаментын советник С. Хогэн, Швецидэхи японско миссиин советник К. Ниидзеки, тэрэшэлэн советнигүүд болон экспертнүүд хабаадаа.

СССР болон Японии хоорондохи харилсаае заhаруулха ябадалтай холбоотой асуудалнуудаар мүнөөдэрэй заседани дээрэ hанал бодолоо зүбшэн хэлсэлгэ үргэлжэлөө. Зэмээ амасажа байгаа японско албатадые орон нютагтань бусааха тухай асуудалаар Японии Гадаадын хэрэгүүдэй Министр өөрынгөө hанал бодолые хэлэбэ. 114 хүниие, тэрэ тоодо хэрэгысэнь дахинаа хаража үзэлгын гуримаар болзорhоо урид сүлөөлэгдэhэн 80 хүниие ойрын сагта нютаг орондонь бусааха гэжэ энэ хэлсээнэй эхилхэhээ бүри урид шиидхэгдэhэн байгаа гэжэ советскэ тала мэдээсээ. Зэмээ амасажа СССР-тэ байhан бүхы японско албатадые нютаг орондонь бусааха тухай асуудал советско-японско харилсаанай хүсэд заhаруулагдахатай хамта шиидхэгдэхэ байха гэжэ советскэ тала мэдүүлбэ.

Территориин асуудалаар, СССР болон Японии хоорондохи экономическа харилсаа холбооe хүгжөөхэ тухай асуудалаар, тэрэшэлэн эдэнэй хоорондын дипломатическа ба консульска харилсаае hэргээхэ тухай, Японие Нэгэдэмэл Нацануудай Организацида абаха тухай, загаhа барилга тухай асуудалнуудаар СССР-эй Гадаадын Хэрэгүүдэй Министр советскэ талын хараа бодолые найруулан мэдүүлээ.

Территориальна асуудал тушаа даб дээрэхи ажатлалтанууд японско делегациин зүгhөө хэгдэбэ. Японско делегаци эндэ гараhан асуудалнуудаар өөрынгөө хараа бодолые удаадахи заседани дээрэ дэлгэрэнгытэйгээр найруулан мэдээсэхэ байна.

Удаадахи заседани 1956 оной августын 6-да болохо.

Суэцкэ каналые Египедэй национализацилhан ябадалые Йемен бүрин дэмжэнэ

ДАМАСК, августын 3. (ТАСС). «Суэцкэ каналые Египедэй национализацилhан ябадалые Йемен бүрин дэмжэнэ» гэжэ Сиридэ тусхайта ёhоор айлшалжа байhан Йеменэй уг залгамжалагша принц Мохаммед эль-Бадр мэдүүлээ.

Суэцкэ каналые национализацилга египетскэ арадай хуулита эрхэ мүн

ТЕГЕРАН, августын 3. (ТАСС). Суэцкэ каналай компаниие Египедэй национализацилhан тухай «Кейхан» газетэ түрүү бэшэг соогоо иигэжэ бэшэнэ: «Суэцкэ каналай компаниие национализацилга хадаа египетскэ арадай хуулита эрхэ мүн гэжэ бүгэдэндэ мэдээжэ. Абдель Насер хадаа уласхоорондын хуули ёhонуудтай ба Египедэй бэеэ даанхай эрхэтэй зохилдуулан энэ ябуулга хээ».

Английска газетын хоёр корреспондентые Египедhээ сүлэбэ

КАИР, августын 2. (ТАСС). Лондонско «Дейли Экспресс» газетын корреспондентнэр Сефтон Дельмер, Нур Эд-дин Абдель Хади гэгшэдые Египедhээ сүлэхэ гэжэ Египедэй дотоодын хэрэгүүдэй министерство захиралта гаргаа гээд «Иджипшн Газетт» мэдээсэнэ.

Эдэ хоёр журналистнууд сэрэгэй информаци ябуулжа, Египедэй аюулгүй байдалда хохидол ушаруулhанайнгаа түлөө сүлэгдэхэнь гэжэ мэдээсэгдэhые үндэhэ болгон арабска информационно агентство дамжуулба.

Эдэ хоёр корреспондентнүүд Египедhээ таража ошоо.

Суэцкэ каналые национализацилhан тухай баруунгерманска газетэ бэшэнэ

БОНН, августын 3. (ТАСС). Суэцкэ канал тухай асуудалаар Египедэй правительствые баруун гүрэнүүдэй хашажа байhаниие hайн юумэ гээшэ гэжэ харуулхые баруунгерманска пропагандын аргагүй оролдожо байбашье hаань, баруунгерманска зарим газетэнүүд национализацилга тухай Египетскэ правительствын шиидхэбэриин үндэhэ баримтатай байhаниие мэдэрхэ баатай болоно.

Эрхын талаар хаража үзөө hаа, Суэцкэ каналай национализацилгые баруун гүрэнүүд буруушааха ямаршье үндэhэгүй гэжэ «Франкфуртер альгемейне» газетэ бэшэнэ. «Транспортна компаниие национализацилха гэhэн Египетскэ правительствын эрхые мүнөөдэр буруушаажа болохо аабы даа. . Буруушаажа байhан баруун гүрэнүүдэй юридическэ үндэhэ баримтань тиимэшье хүсэтэй бэшэ байна»,—гэжэ газетэ мэдүүлнэ.

США, Англи ба Францийн хамтын мэдүүлгэ

ЛОНДОН, августын 3. (ТАСС). Суэцкэ канал тухай асуудалаар США, Англи ба Францийн гадаадын хэрэгүүдэй министрнүүдэй хэлсээнэй дүүрэхэлээр эндэ хамтын мэдүүлгэ тунхаглагдаба. Суэцкэ каналай компаниие национализацилха тухай Египедэй шиидхэбэриие гурбан правительствонууд «анхаралдаа абаа» гэжэ тэрэ мэдүүлгэ соонь хэлэгдэнэ.

Гурбан правительствонууд «бэеэ даанхай ба дулдыданги бэшэ ороной эрхые, тэрэ тоодо таарамжатай эрхэ байдалда Хариин гүрэнүүдэй банкда хадагалhан мүнгэеэ) национализацилха гэhэн Египедэй бүгэдэндэ мэдээжэ эрхыень буляалданагүй, юуб гэхэдэ, тэрэнь хадаа уласхоорондын шэнжэтэй бэшэ, өөрынь лэ эрхэ гээшэ» гэжэ тэдэ правительствонууд батална. Гэхэтэй хамта Суэцкэ канал хадаа «Уласхоорондын институт» гээшэ, тиимэhээ тэрэ болбол национализацилгада орохо ёhогүй гэжэ энэ хэлсээндэ хабаадагшад тоолоно.

Египетскэ правительствын энэ шиидхэбэри иимэ оршон байдалда абтаад байхадаа, «1888 оной конвенцеэр хангагдаhан каналай сүлөөтэ ба аюулгүй байдалда аюул тохёолдуулна» гэhэн хэбэртэйгээр тус мэдүүлгэ соо хэлэгдэhэн байха юм.

«1888 оной октябриин 29-нэй конвенциин ёhоор каналые ашаглалга саг үргэлжэ хангахын тула уласхоорондын гуримаар хүтэлбэрилхэ хэмжээнүүд абтаха ёhотой» гэжэ гурбан правительствонууд тоолоно.

Конвенцидэ гараа табиhан оронууд, мүн каналые ашаглаха хүсэлэнтэй бусад оронуудай составтайгаар конференци зарлахые (августын 16-да Лондондо) хэлсээндэ хабаадагшад дурадхана.

Рейтер агентствын дамжуулhан, гурбан гүрэнүүдэй хамтын мэдүүлгэдэ хамжуулагдаhан хабсаргалга соо тус конференцидэ уригдахаар шиидхэгдэhэн иимэ оронууд бэшэгдээ гэбэл: Египет, Франци, Итали, Голланди, Испани, Турци, Англи, Советскэ Союз, Австрали, Цейлон, Дани, Эфиопи, Германиин Федеративна Республика, Греци, Инди, Индонези, Иран, Япони, Шэнэ Зеланди, Норвеги, Пакистан, Португали, Швеци ба Холбоото Штадууд.

Англида резервын хүнүүдые албанда татаха тухай указ гараа

ЛОНДОН, августын 2. (ТАСС). «Онсо байдалай тохёолдоо hаань Дундада далайн зүүн хубида алба хэхын тула» резервын хүнүүдэй зарим хубиие татаха тухай Указда мүнөөдэр королева гар табяа гэжэ Рейтер агентство мэдээсэнэ.

Английска правительство Египедые ехээр хашахые оролдоно

ЛОНДОН, августын 3. (ТАСС). Рейтер агентствын мэдээсэhэнэй ёhоор, Египедтэ буу зэбсэг, hомо, тэрэ тоодо броневигүүд ба запасной частьнуудые, самолёдууд ба авиамоторнуудые үгэхэ тухай энээнэй урда тээ бии байhан бүхы лицензи болюулагдаад, эдэ материалнуудые Египедтэ худалдаха шэнэ лицензи үгтэхэгүй юм гэжэ худалдаа наймаанай министр Торникрофт үсэгэлдэр общинануудай палатада мэдээсээ.

ЛОНДОН, августын 3. (ТАСС). Дундада далайн зүүн хубида «hэргылэлгын сэрэгэй хэмжээнүүд» абтажа байна гэжэ общинануудай палатада премьер-министр Иденэй мэдээсэhэнэй hүүлээр Египедhээ гаража ошохыень тэндэ байдаг английска гражданинуудта английска гадаадын хэрэгүүдэй министерство уридшалан дуулгаа гэжэ Рейтер агентство мэдээсэнэ.

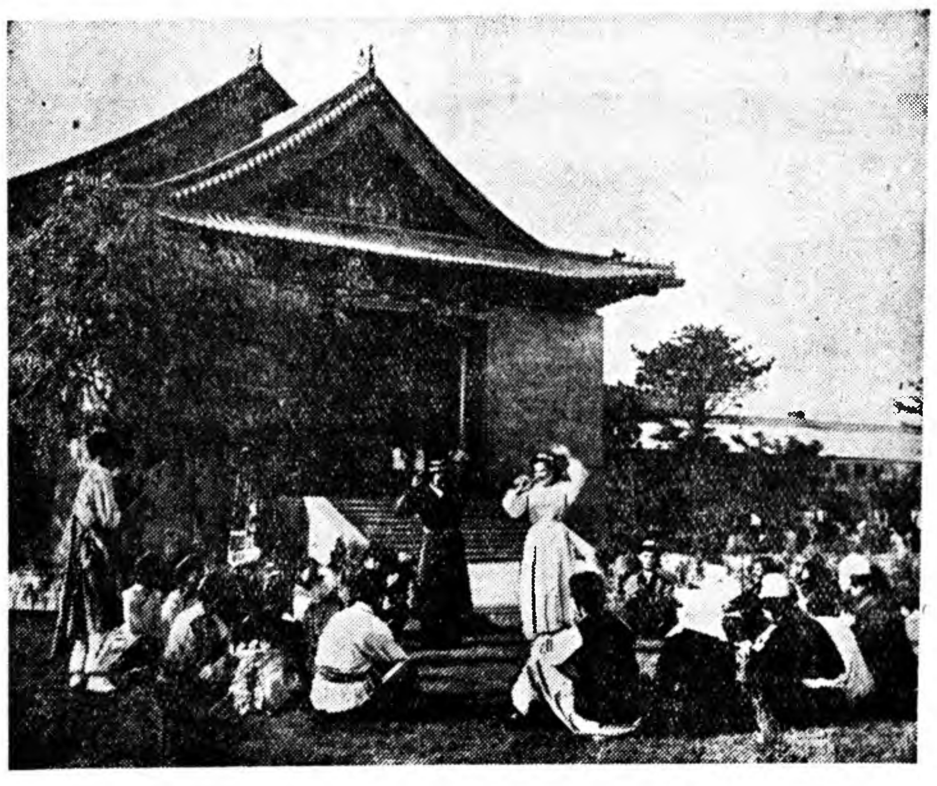

Хитадай Арадай Республика. Пекиндэ национальна үсөөнхидэй Центральна институт табан жэлэй турша соо хүдэлмэрилжэ байна. Энэ хугасаа соо тэрэниие 700 шахуу хүн дүүргэжэ гараа. Мүнөө институдта 1600 үлүүтэй студентнүүд— Хитадай 52 национальна үсөөнхидэй түлөөлэгшэд hуража байна.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: hуралсалайнгаа hүүлээр. **Синьхуа агентствын фото.**

Английска общинануудай палатада

ЛОНДОН, августын 2. (ТАСС). Суэцкэ каналай компаниие Египедэй национализацилhантай дашарамдуулан бии болоhон байдал тушаа асуудалаар мүнөөдэр общинануудай палатада үгэ хэлэлгэ болоо. Премьер-министр Антони Иден мэдүүлгэ хэжэ, энэ асуудалаар английска правительствын хараа бодолые тодорхойлоо. Тиихэ зуураа, бүрин гүйсэд мэдүүлгэ хэжэ шадахагүй байнаб, юундэб гэхэдэ, Лондондо Англиин, Францийн ба США-гэй гадаадын хэрэгүүдэй министрнүүдэй хоорондо хэлсээн хэгдэжэ үргэлжэлhөөр гэжэ тэрэ тэмдэглэбэ.

Суэцкэ каналай компаниие национализацилха тушаа египедскэ гүрэнэй эрхые английска правительство мэдэрхэ хүсэлэнгүй гэжэ энээнэй урда тээ хэhэн мэдүүлгэеэ премьер-министр дахин дабтаба. «Каналые гансахан ороной хиналта доро оруулха гэhэн ямаршье хэмжээ-ябуулгануудые Англи зүбшөөхэгүй байна. Юуб гэхэдэ, Египет хадаа тэрэниие имагтал национальна политикын зорилгодо хэрэглэжэ болохо байна гэжэ hаяхан болоhон ушарнууд харуулаа», — гээд, А. Иден хэлэбэ.

Суэцкэ каналые баруун оронуудай ашаглахань ехэ удхашанартай гээд английска правительство тоолоно гэжэ Иден заагаад, Суэцкэ каналаар суднаар ябалгаhаа ороhон олзые ороноо индустриализацилгада зорюулха гэhэн Египедэй эрхые буруушааhан байна. Иденэй hанаhан ёhоор, энэ олзо каналые үргэдхэлгэдэ зорюулагдаха зэргэтэй.

Тус канал тушаа далайгаар ябадалтай гүрэнүүдэй политика хадаа хододоо хоёр гол ёhо гуримые: «каналаар сүлөөтэйгөөр ба аюулгүйгөөр ябалгые» ба «тэрэниие ашатлалгын аша туhатай ба ашаг олзотой байлгые» баримталдаг байгаа. Теэд Суэцкэ каналай компаниин национализацилагдаhанайшье hүүлээр эдэ ёhо гуримууд яахадаа хангагдахагүй болоо юм гэжэ hанаhан тухайгаа премьер-министр тайлбарилжа үгөөгүй.

Английска правительство «сэрэгэй шэнжэтэй hэргылэлгын зарим тэды хэмжээнүүдые абахаар шиидээ» гэжэ Иден мэдүүлбэ. «Тэрэнэй зорилгонь юуб гэхэдэ, Дундада далайн зүүн хубида манай байдалые ба саашадаа бии боложо болохо ямаршье ушарые дабажа шадаха манай шадабариие бэхижүүлхэ гэhэн удхатай»,—гэжэ тэрэ хэлэбэ. Эдэ хэмжээнүүд хадаа Англиhаа уhан-сэрэгэй, ябаган сэрэгэй, агаарай-сэрэгэй зарим частьнуудые тэндэ абаашаха тусгаар тоотой резервистнүүдые армида татажа абаха хэмжээнүүдые оруулалсана.

Удаань лейбористска оппозициие толгойлогшо Гэйтскелл үгэ хэлэбэ. «Национализацилга хадаа буруу юумэ болоо гэжэ оппозици тоолоногүй» гээд тэрэ хэлэбэшье, Египедэй акционернүүдтэ гарзыень түлэхэ хэр зэргэ шадабаритай байhандань hэжэглэжэ байhан тухайгаа мэдүүлбэ.

Гэйтскелл хадаа премьер-министрын хэлэhэн «hэргылэлгын хэмжээнүүдые» буруушаагаагүйшье hаа, «хүсэ хэрэглэхэ» ябадалые буруушааба. «Дай үүдхэгшэд гэжэ Аюулгүйн Совет дээрэ бидэнэртэ зэмэ тохохо гү, али Ассамблейн (ООН-эй Генеральна Ассамблейн.—**Ред.**) олонхидой маанадта эсэргүү байха тиимэ ябадал гаргаха ёhогүйбди»,—гэжэ тэрэ хэлэбэ.

Египет тушаа английска правительствын абаhан экономическа хэмжээе Гэйтскелл hайшаагаад, Суэцкэ канал тухай асуудалые амгалан ёhоор, ямар нэгэн уласхоорондын комиссиин туhаламжаар шиидхэхэ хэрэгтэй гэжэ хэлэбэ.

Харин лейбористска оппозициин нүгөөдэ түлөөлэгшэ, гадаадын хэрэгүүдэй министр байhан Герберт Моррисон Суэцкэ канал тушаа асуудалаар правительствын политикые бүрин дэмжэбэ. «Хэрэгтэй болоо hаань», хүсэ хэрэглэхэ ёhотой гэжэ тэрэ хэлээ.

США, Англи ба Францийн министрнүүдэй хоорондохи хэлсээнэй дүнгүүд мүнөөдэр имагтал hүниин тэнгэhээ хойшо соносхогдохо гэжэ гадаадын хэрэгүүдэй министр Селвин Ллойд мэдээсэбэ. Национализацилгын ёhо гурим Суэцкэ каналай компанида тааралдахагүй байна, юуб гэхэдэ, тус компани уласхоорондын компани гээшэ гэжэ Селвин Ллойд хэлээ. Английска правительствода таарамжатай гансахан лэ шиидхэбэри хадаа каналые эрхилхэ уласхоорондын орган байгуулагдаха ёhотой гэжэ тэрэ хэлэбэ. Таарамжатай хабаадагшадтай конференци зарлаха тушаа мүнөө үедэ хүдэлмэри ябуулжа байнабди гэжэ тэрэ мэдүүлбэ.

Үгэ хэлэлгэ үргэлжэлhөөр.

Францийн Нац… суглаан…

ПАРИЖ, августын… Национальна суглаан… хэрэгүүдые эрхилхэ… каналай компаниие… мэдэлэй болгохо тух… правительствын шиид… гүү резолюциин т… турша соо зүбшэн хэ… дэ 30 хүнэй голосоор… шаатаа) баталан аба… Пресс агентство дам… сэнэ.

Национальна сугла… hон ушарые зүбтэйд… гэжэ шиидэнхэй бай… мэдүүлнэ, эгээн шант… хые эринэ, союзнигуу… гэтэй байхые уряала… жэ резолюци соонь х…

Национальна сугла… люциие зүбшэн хэлс… эхилхэ.

Гондурастахи…

НЬЮ-ЙОРК, августы… Үсэгэлдэр Гондурасай… гусигальда городто… нүүд сэрэгэй казарма… лээ гэжэ Ассошиэйтед… ство дамжуулна. Пра… сэрэгүүдтэй тулалда… үедэ хоёр талаhаа ол… hан ба шархатаhан, … хүн арестовалагдаhан… зидентын уялгые дүүр… Лосанада дурагүй либ… тиин тэшүүд эсэргүүсэ… толгойлоо гэжэ Гонд… циин начальник мэд… ствын мэдээсэhэнэй ё… гаалан бодотшод «Ам… ша жагсаал хэhэнэй… рэшэлэн университедэй… рэй hаяын жагсаал… лөө харюусаха хүнүүд… правительствын тушаал… шэ баталан хэлэбэ.

Чилидэ олон… хүдэлмэригүй…

МОНТЕВИДЕО, а… (ТАСС). Мүнөө Чилиин… ленностин томохон h… 80 мянган хүн, тэрэ тоо… промышленностьда—48… металлургическада—17… гуталай промышленност… ган хүн, текстильнэдэ—… хуу хүн ажал хүдэлмэ… гэжэ Чилиин «Эль Си… мэдээсэнэ. Тэрэшэлэн … ностиин бусад hалба… хүдэлмэригүй хүнүүд ол…

Английска хүдэлмэ… забастовко

ЛОНДОН, августын 3… Мерсей мүрэнэй районд… гүүдэй забастовко х… хоногто үргэлжэлжэ бай… салин хүлhэ дээшэлүүлх… лай эрхые шэнээр… үзэхэ эрилтэ хэнэ. Үсэг… кенхедэдэ забастовко х… хүдэлмэришэдэй митинг… митингдэ хабаадагшад з… үргэлжэлүүлхэ шиидхэб… байна.

Югославида г… хүдэлбэ

БЕЛГРАД, августын … Августын 1-дэ, нютагай… час 0,3 минутада Горни… городой (Сербин) оршо… хүдэлхэ хэбэр үзэгдэжэ… кундын турша соо үргэл…

Суэцкэ канал

Улаан далайн долгин худар шушууртан ороhон нарихан хушуун дээрэ скульптуранууд бии: шулуугаар хэгдэhэн эреэн түрөөhэнүүд уhа руу хаража байдаг. Баруун таладань Суэц город үргэн газарта годируулгатан харагдана. Суэцкэ канал эндэhээ эхилдэг юм. Шулуун эреэн гүрөөhэнүүдэй хажуугаар 46 гүрэнэй кораблинууд гарадаг. Суэцкэ канал хадаа Европоhоо Индиин, Зүүн Урдахи Азиин ба Холын Зүүн зүгэй портнуудта ошоhон далайн аян замые 8—15 мянган километрээр богони болгодог юм.

Каналай нүгөөдэ үзүүртэ, Порт-Саидта, Фердинанда Лессепсидэ табитдаhан памятник байдаг. Каналые барилга энэ французска инженерэй нэрэтэй холбоотой. Энэ инженер канал бариха зүбшөөл египетскэ эзэрхэгшэ—хедивhээ абаhан байгаа. Французска капиталистнууд Суэцкэ каналай компаниие эмхидхэhэн байна. Мүн өөрөө хедившье энэ компаниин акционер бололсоhон байха юм. Каналай малтатдаха газарые, мүн хэрэгтэй болохо бүхы шахvу хүдэлмэришэдые хедив түлөөhэгүйгөөр үгэhэн байгаа.

1859 оной апрель соо канал баригдажа эхилээ. Энэ барилта египетскэ арадта тон ехэ гашуудал зоболон асараа. Олон арбаад мянган феллахууд эндэ асарагдаhан байна. Хүдэлмэриин байра байдал тон хүшэр хүндэ байгаа. Таряашад корзинануud соо шорой хэжэ, нюргандаа үргэлөөд, зөөдэг байhан юм. Барилга дээрэ олон мянган хүн хосороо. Канал хүнэй яhан дээрэ малтагдаа гэжэ Египедтэ хөөрэлдэдэг.

Англичанууд түрүүшээр канал барилгада hаалта хэжэ байтараа hүүлдэнь тэрэниие өөрынгөө тарта оруулха гэжэ шиидэhэн байна. Египедэй финансова бэрхэшээлые хэрэглэн, тэдэнэр хедивhээ акциин египетскэ хубиие үнэгүйгөөр худалдажа абаад, тон ехэ мүнгэнэй эзэн болоhон байгаа. Тиигээд 10 жэлшье үнгэрөөгүй байхада английска сэрэгүүд орониие эзэмдэн абажа, бодото дээрээ каналай эзэд болоhон юм.

Американецууд энэ каналда мүн лэ hаналаа ехээр хандуулаа. Анхан французска императрица Евгения Римскэ папада 1.000 акци бэлэглэhэн байгаа. 1948 ондо тэрэниинь «дээдын түрэлтэ эсэгэhээ» США худалдажа абаад, мүн лэ акционернүүд болоhон байна.

Каналые ашаглалга компанида үзэгдөө дуулдаагүй ехэ олзо оруулдаг байгаа.

1954 ондо 13.215 суднанууд каналаар ябажа гараа. Тиин корабль бүхэнhөө компани ехэ түлөөhэ абадаг hэн. Тэрэнэй олзо жэлдээ 35 миллион фунт гэхэ гү, али 100 миллион доллар болоhон байна.

Теэд Египедтэ канал ямар аша туhа үгөөб?

Энэ каналые бариhан орон ба хүнүүд тон удаан саг соо ашыень амсадаггүй байгаа. Имагтал бүри hаяхан лэ Египедтэ 1 миллион фунт хэмжээтэй түлөөhэн үгтэхэ гэжэ тогтоогдоhон байна.

Каналай үргэниинь зарим газартаа 150 метр болодог. Каналай захаар асфальтировалагдаhан шоссе зурына. Дундада ба Улаан далайн хоорондо баригдаhан каналай утань 160 километр үлүүтэй юм.

Одоол мүнөө эндэхи арад Суэцкэ каналай эзэн болоо. Египедэй президент Гамаль Абдель Насер июлиин 26-да Александрида болоhон олон зоной хабаадалгатай митинг дээрэ үгэ хэлэхэ зуураа, компаниие национализацилгаhаа ороhон бүхы мүнгэн зөөри орониие индустриализацилгада ба экономическа талаарнь хүгжөөлгэдэ элсүүлэгдэхэ гэжэ мэдүүлээ.

Египетскэ газар дээрэ египедэйхидэй бариhан канал одоошье өөрынгөө хуулита эзэндэ бусаагдаба.

Шүүбэри түлэлгын шэнэ гүр…

Олон жэлэй туршада хүдөөгэй нөөсэлгын кассанууд Гүрэнэй урьhаламжын облигацинуудта тудаhан шүүбэринүүдые түлэхэ эрхэгүй байгаа. Тиимэhээ хэды ехэшье, багашье шүүбэриин тудахада, ажалшад аймагай центр гү, али город ошожо шүүбэреэ абаха баатай болодог hэн.

Барижа байhан облигацинуудаа саг соонь шалгажа, тудаhан шүүбэри абаха арга ажалшадта олгохын тула СССР-эй Финанснуудай министерство шүүбэри түлэхэ эрхэтэй нөөсэлгын кассануудай тоо олошоруулhан байна. Мүн эдэ кассануудай түлэхэ шүүбэриин хэмжээн тодоруулагдаба. Мүнөө 1-дэхи ба 2-дохи разрядтай нөөсэлгын кассануудай агентствонууд 500 түхэриг хүрэтэр шүүбэри түлэдэг болоо. Центральна ба 1-дэхи разрядай нөөсэлгын кассанууд 500 түхэригhөө 2500 түхэриг хүрэтэр шүүбэри түлэхэ байна. Республиканска, область, хизаарнуудай центртэхи, мүн томо томо городуудтахи нөөсэлгын кассанууд 5000 түхэриг хүрэтэр шүүбэри түлэхэ эрхэтэй болобо.

Гүрэнэй урьhалам… энээнhээ урда тээ бол… жуудай таблицаар шүүб… шалгагдажа байна. Тии… ридэ тудагдаhан аад, ша… байhан облигацинууд оло… лэгдээ. Ганса июнь соо 3… цидахи ба мяханай ком… нөөсэлгын кассанууд 800… хэриг шүүбэри түлөө. Т… облигацида энээнhээ урда… hон тиражуудаар шүүбэ… 146.7 мянган түхэриг түл… 301-дэхи центральна нөө… са ганса 3 үдэрэй турша… арадай ажахые хүгжөөх… урьhаламжын (1955 оной… 1-дэхи тиражаар 200 мян… гэй шүүбэри түлэhэн ба… СССР-эй арадай ажахы… бодхоохо ба хүгжөөхэ Гү… хи урьhаламжын 8-дахи… тудаhан 25—200 түхэриг… элирүүлэгдэжэ, облигаци… түлэтдэхэ болобо.

Н. П…

Редактор Д. Л. ЛОБ…

Адрес редакции: г. Улан-Удэ, ул. Ленина, 26. Телефоны редакции: редактора—46-32, заместителя редактора — 32-74, отв. секретаря — 27-37, партийной жизни, сельского хозяйства — 47-59, пропаганды и переводов… культуры и быта, промышленности — 34-05, местной информации и писем — 24-74, корректорская — 32-67 бухгалтерия 37-32 Для междугородных переговоров — 16.

Н—00832. Типография Министерства культуры Бурят-Монгольской АССР. Зак. №…